

**POSOUZENÍ VLIVU NAVRHOVANÉ STAVBY
A VYUŽITÍ ÚZEMÍ NA KRAJINNÝ RÁZ**

VE SMYSLU § 12 ZÁK. Č. 114/1992 SB

NÁZEV

BIO FARMA VRCHY - ŽACLÉŘ

BIO FARMA VRCHY – ŽACLÉŘ

*Posouzení vlivu navrhované stavby a využití území na krajinný ráz
ve smyslu § 12 zák. č. 114/1992 Sb.*

Mgr. Lukáš Klouda
technický poradce v oblasti ŽP
IČ: 74374478
Högerova 811/12, 152 00 Praha 5
tel.: 776 753 469, klouda.l@seznam.cz

Praha
červen 2021

Obsah:

1	Úvod	4
2	Použitá metodika	5
3	Legislativa	6
4	Použitá terminologie.....	7
5	Popis hodnoceného záměru	8
6	Oblast krajinného rázu, Obecná krajinářská charakteristika území	12
7	Potenciální dotčený krajinný prostor (DoKP) a viditelnost.....	16
8	Ochrana přírody	17
9	Přírodní charakteristika území a její znaky	18
10	Kulturně-historická charakteristika území a její znaky	20
11	Estetické hodnoty, prostorové vztahy, harmonie v území.....	24
12	Vyhodnocení vlivů	27
	12.1 Přírodní charakteristika.....	27
	12.2 Kulturně-historická charakteristika	28
	12.3 Vizuální charakteristika – estetické hodnoty, prostorové vztahy, harmonie.....	29
	12.4 Vyhodnocení vlivů - shrnutí	33
13	Závěr.....	34
	Použité informační zdroje.....	35

1 ÚVOD

Předkládané posouzení vlivu navrženého záměru *Novostavba multifunkčního areálu – Bio Farma Vrchy - Žacléř* v k. ú. Vernířovice na krajinný ráz ve smyslu § 12 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, je zpracováno jako samostatná studie. Předložená studie může být přiložena k Oznámení záměru nebo Dokumentaci dle zákona č. 100/2001 Sb., stát se podkladem pro vydání souhlasu orgánu ochrany přírody dle § 12 zákona č. 114/1992 Sb., popř. použita k dalším souvisejícím účelům.

Cílem této práce je vyhodnocení míry vlivu stavby a využití území z hlediska zásahu do krajinného rázu (aktuální hodnocení).

2 POUŽITÁ METODIKA

Pro zpracování aktuálního (kauzálního) hodnocení lze standardně využít metodický postup „Posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti nebo změny využití území na krajinný ráz, tzv. metoda prostorové a charakterové diferenciacie území“ autorů I. Vorla, R. Bukáčka, P. Matějky, M. Culka a P. Skleničky. Tato metodika zavádí postupy, které využívají metody používané v architektonické a krajinářské kompozici, využívá standardizovaných kroků hodnocení a objektivizovaných, všeobecně přijímaných soudů. Metoda posouzení vlivu navrhovaného záměru na krajinný ráz vychází z principu ochrany takových charakteristik, znaků a hodnot krajinného rázu, které jsou výraznými atributy přírodní a estetické kvality krajiny a z eliminace vlivů tuto kvalitu snižujících. Další princip metody spočívá v rozložení celkového problému hodnocení na dílčí, samostatně řešitelné kroky. Snahou je tedy subjektivitu hodnocení rozčlenit na řadu drobných rozhodnutí a eventuální nepřesnosti a odchylky, vyplývající z více či méně subjektivních pohledů, takto eliminovat. Rozložení problému se standardně provádí:

- prostorovou a charakterovou diferenciací – rozložením na charakterově homogenní části krajiny – oblasti krajinného rázu (označované též jako základní krajinné celky, charakteristické krajinné celky atd.) a místa krajinného rázu (označované též jako dotčené krajinné prostory, dílčí krajinné prostory atd.)
- identifikací znaků a hodnot přírodní, kulturní a historické charakteristiky krajinného rázu v oblastech a místech krajinného rázu
- posouzení míry vlivu navrhovaného záměru na identifikované znaky a hodnoty

Výstupem posouzení je pak závěr, ve kterém se konstatuje míra zásahů navrhovaného záměru do:

- přírodní, kulturní nebo historické charakteristiky
- přírodních a estetických hodnot
- významných krajinných prvků (VKP)
- zvláště chráněných území (ZCHÚ)
- kulturních dominant
- harmonického měřítko a vztahů

Konfliktnost zásahů je dána intenzitou zásahů do jednotlivých znaků krajinného rázu, významem, projevem a cenností těchto znaků.

Vyjma výše charakterizovaného metodického pokynu a údajů poskytnutých objednatelem byly využity jako další podklady tematické mapy rozličného měřítko, poznatky učiněné terénním šetřením, odborná literatura, internet, pořízená fotodokumentace.

3 LEGISLATIVA

Ochranu krajinného rázu explicitně definuje zákon č. 114/1992 Sb. v platném znění, konkrétně jeho § 12:

(1) Krajinný ráz, kterým je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinného rázu, zejména umisťování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině.

(2) K umisťování a povolování staveb, jakož i jiným činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz, je nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody. Podrobnosti ochrany krajinného rázu může stanovit ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.

3) K ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými a estetickými a přírodními hodnotami, který není zvláště chráněn podle části třetí tohoto zákona, může orgán ochrany přírody zřídit obecně závazným právním předpisem přírodní park a stanovit omezení takového využití území, které by znamenalo zničení, poškození nebo rušení stavu tohoto území.

4) Krajinný ráz se neposuzuje v zastavěném území a v zastavitelných plochách, pro které je územním plánem nebo regulačním plánem stanoveno plošné a prostorové uspořádání a podmínky ochrany krajinného rázu dohodnuté s orgánem ochrany přírody.

Kromě výše uvedené základní normy v oblasti ochrany přírody a krajiny problematiku ochrany krajinného rázu odrážejí následující právní předpisy:

- zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)
- zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči (památkový zákon)
- zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
- zákon č. 218/1997 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech

4 POUŽITÁ TERMINOLOGIE

V textu může být pracováno s následujícími charakterizovanými pojmy (Vorel a kol.):

Estetická hodnota krajiny je vyjádřením přírodních a kulturních hodnot, harmonického měřítka a vztahů v krajině; předpokladem vzniku estetické hodnoty jsou subjektivní vlastnosti pozorovatele, objektivní okolnosti pozorování a objektivní vlastnosti krajiny (skladba a formy prostorů, konfigurace prvků, struktura složek).

Harmonické měřítko krajiny vyjadřuje takové členění krajiny, které odpovídá harmonickému vztahu činností člověka a přírodního prostředí; z hlediska fyzických vlastností krajiny se jedná o soulad měřítka celku a měřítka jednotlivých prvků.

Harmonické vztahy v krajině vyjadřují soulad činností člověka a přírodního prostředí (absence rušivých jevů), trvalou udržitelnost užívání krajiny, harmonický soulad jednotlivých prvků krajinné scény.

Historická charakteristika krajinného rázu je specifickou součástí kulturní charakteristiky a spočívá v souvislostech kulturních a přírodních charakteristik oblasti či místa; historická charakteristika je klíčová pro pochopení logiky vztahů mezi přírodními vlastnostmi krajiny, jejím využíváním vzhledem k jejich trvalé (dlouhodobé) udržitelnosti; může nést stopy významných historických událostí.

Kulturní charakteristika krajinného rázu je dána způsobem využívání přírodních zdrojů člověkem a stopami, které v krajině zanechal.

Krajinná scéna – při pozorování z různých míst krajiny vnímáme tzv. krajinnou scénu; krajinnou scénu vnímáme staticky (např. jako pohled z významného bodu krajiny) nebo dynamicky (jako sled pohledů z různých míst trasy průchodu krajinou); krajinná scéna je nositelem estetických hodnot, tkvících v prostorovém uspořádání, v neopakovatelnosti a jedinečnosti panoramat, v harmonickém měřítku a v harmonických vztazích krajiny.

Krajinná scenérie – dílčí prostory a partie krajiny vytvářejí v *krajinné scéně* odlišné a specifické krajinné scenerie.

Krajinná složka – relativně homogenní ekologická jednotka, je souhrnem prvků uvnitř krajiny, má jednotný projev a vyznačuje se stejnou funkcí; velikostí relevantní krajinnému měřítku (Forman et Godron 1993, upraveno).

Krajinný prvek je skladebnou jednotkou krajinné složky. Je buď přírodní nebo umělý.

Místo krajinného rázu – část krajiny relativně homogenní z hlediska přírodních, kulturních a historických charakteristik a výskytu estetických a přírodních hodnot, které odlišují místo krajinného rázu od jiných míst krajinného rázu. Je nejmenším hodnoceným prostorem; jedná se zpravidla o vizuálně vymezený krajinný prostor (konkávní nebo konvexní), který je pohledově spojitý z většiny pozorovacích stanovišť, nebo o území typické díky své výrazné charakterové odlišnosti.

Oblast krajinného rázu představuje krajinný celek s podobnou přírodní, kulturní a historickou charakteristikou odrážející se v souboru jejích typických znaků, který se výrazně liší od jiného celku ve všech charakteristikách či v některé z nich a který zahrnuje více míst krajinného rázu; je vymezena hranicí, kterou mohou být přírodní nebo umělé prvky nebo jiné rozhraní měnicích se charakteristik.

Přírodní hodnota je dána kvalitativními parametry zastoupených ekosystémů ve vztahu k jejich trvalé udržitelnosti, reprezentativností aktuálních znaků ve vztahu ke stanovištním podmínkám, prostorovými parametry, harmonickým charakterem interakcí mezi ekosystémy, výraznými přírodními dominantami krajiny.

Přírodní charakteristika krajinného rázu zahrnuje vlastnosti krajiny určené jak trvalými přírodními podmínkami, kterými jsou především geologické, geomorfologické, klimatické a biogeografické poměry, tak aktuálním stavem ekosystémů.

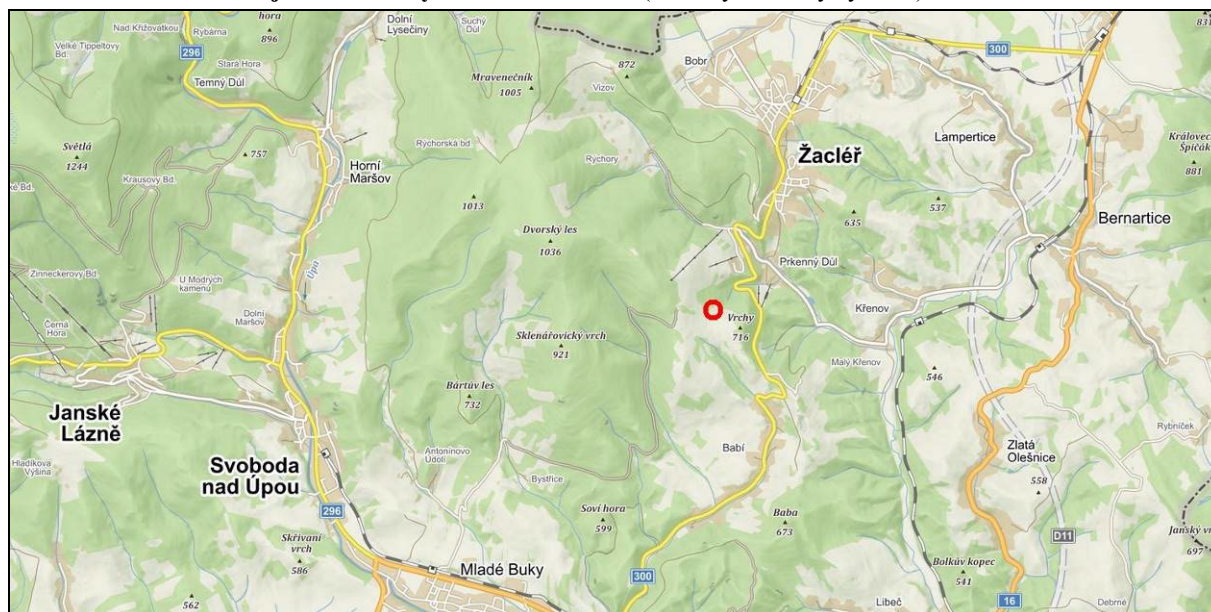
Znak krajinného rázu – jednotlivá část krajiny, podílející se na utváření krajinného rázu. Tyto části společně utvářejí přírodní, kulturní a historickou charakteristiku krajinného rázu.

5 POPIS HODNOCENÉHO ZÁMĚRU

Předmětem hodnocení je výstavba zemědělské usedlosti kombinující hospodářské využití území se zaměřením na chov širšího spektra domácích zvířat, komerční využití pro ubytovací služby (agroturistika) a možnosti realizace vzdělávacích programů / kurzů. Agroturistická farma s přílehlými pozemky a plánovaným bezodpadovým hospodařením, s vlastní kompostárnou bude využívat moderního zařízení pro chov vybraných druhů zemědělských zvířat. Ve studovnách a kinosále poskytne prostor pro výuku studentů – zemědělců a prostor pro semináře odborníků. Poskytne možnost ubytování splynuté s přírodou a farmářskou činností.

Zájmová lokalita plánované výstavby se nachází na sousedících pozemcích parc. č. 23 a 28/1 v katastrálním území Vernířovice, v jižním cípu bývalé osady Vernířovice. Jedná se o k severovýchodu ukloněné území na východních svazích Rýchorského hřbetu, v nadmořské výšce cca 685 až 700 metrů, kde v minulosti při Vernířovické cestě stál Vernířovický seník. Předmětné pozemky aktuálně pokrývá travní porost, zčásti zarostlý náletovou zelení. Polohu zájmové lokality plánované výstavby v širších vztazích ukazuje obr. č. 1.

obr. č. 1: Poloha zájmové lokality v širších vztazích (červený kruhový symbol)

zdroj: www.mapy.cz

Vlastní areál je pak koncipován jako uzavřené hospodářské stavení, poskytující zázemí jak jeho lidským uživatelům, tak zde chovanému hospodářskému zvířectvu. Stavení má uzavřený dvůr, který je obklopen hlavní obytnou budovou s provozním křídlem, hospodářskou budovou pro stájový, resp. chlévový chov. K areálu přináleží další tři, stranou stojící objekty, sloužící jako stodola pro hospodářské stroje, kompostárna, ovčín a stáj pro kozy.

Areál je svým průčelím natočen ke křížení Vernířovické cesty s místní polní cestou, spojující lokalitu s ohybem nedaleké cesty bratří Čapků. Plochy mezi areálem a zmíněným křížením jsou navrženy k parkingu příježdějících hostů i pracovníků, společně s ohrazeným

výběhem koní. Při Vernířovické cestě jsou pak soustředěny všechny hospodářské objekty. Dále od cesty, směrem do údolí je pak situována obytná budova s restaurací, ubytovacími prostory a potřebným hygienickým i technickoprovozním zázemím areálu. Situace navrženého areálu je zařazena do přílohy č. 2.

Celkové urbanistické a architektonické řešení

Navržený areál představuje urbanisticky i architektonicky charakteristické uskupení jednotlivých objektů, vytvářejících jak potřebné a pohodlné zázemí jednotlivým, zde chovaným druhům hospodářského zvířectva, vč. odpovídající kapacity a kvality zdrojů čerstvého krmiva, tak dostatečný prostor a zázemí odpovídající dnes běžným standardům pro obyvatele i návštěvníky.

Páteřním a současně dominantním objektem areálu farmy je hlavní provozní budova, zasazená do svažitého terénu tak, že její podzemní podlaží vychází pod ubytovacím křídlem na úroveň terénu. Architektonicky je pak tato část objektu ztvárněna jako soklová podezdívka skutečného 1. nadzemního podlaží, nesoucího již vlastním zastřešením celého objektu sedlovou střechou.

Souběžně s Vernířovickou cestou, východním směrem, do údolí jsou rozmístěny hospodářské budovy s potřebou na napojení na veřejnou komunikaci. Jedná se o stáje, stodolu a krytou kompostárnu. S výjimkou stáje mají všechny hospodářské budovy výšku hřebene sedlové střechy 10,6 metru a sklon střešních rovin střešních rovin 47,62°. Níže do údolí je v návrhu farmy situována hlavní provozně obytná budova, vytvářející společně s dvorem a stájemi uzavřené hospodářství a ze směru hlavního přístupu pak charakteristickou siluetu horského stavení.

Hlavní stavební objekty

Hospodářské budovy jsou navrženy jako tvarově jednoduché, nečleněné solitérní jednopodlažní objekty, komponované v rámci komplexu vždy podle své povahy na vnitřní, resp. vnější, dopravní a technickou infrastrukturu lokality.

Hlavní, provozně ubytovací budova je navržena jako zalomená vícepodlažní budova.

Hlavní provozně ubytovací budova

Objekt je navržen jako půdorysně jednou zalomený podélný zděný dvoj trakt s nosnými stěnami z keramických zdících materiálů s keramickými vložkovými stropy nad 1. podzemním podlažím (PP) a 1. nadzemním podlažím (NP). Ze strany exteriéru je obvodové zdivo doplněno v úrovni soklu kamenným obkladem, v jižní části 1. NP pak dřevěným obkladem ve stylu roubeného zdiva.

Obě křídla budovy jsou kryta sedlovou střechou se štíty v čelech obou křídel na jižní i západní straně i v jejich společném, severovýchodním nároží. Do zastřešení severního křídla je při jeho západním štítu vsazen střešní vikýř (provozní), výrazově korespondující s

původními, tzv. „nakládacími“ vikýři. Zastřešení objektu s plechovou krytinou je nesen o tesařským krovem.

Půdorysné rozměry hlavního objektu činí 32,4 metru x 30,38 metru. Výška hřebene sedlové střechy dosahuje cca 14 metrů nad terénem ve spodní části svahu (viz pohled v příloze č. 3), sklon střešních rovin činí 47,62°, obdobně jako v případě provozních objektů.

Pro ucelenost architektonického výrazu a povahy vlastního provozu farmy je navrženo uzavření prostranství dvora z jižní strany zděným oplocením s centrální vjezdovou bránou a paralelní vstupní brankou na úrovni nádvoří z venkovní plochy parkoviště a další vstupní brankou v místě výběhů koní u Stáje, v úrovni podlahy a chodníků stáje a Muzea. Těleso oplocení bude vyzděno z klasických keramických zdících materiálů s úpravou hlav pilířů bran i hlavy zdiva oplocení v duchu obdobných konstrukcí v lokalitě.

Obdobné stavební oplocení je pak navrženo na hranici farmy, od Stáje ke Stodole, souběžně s Vernířovickou cestou. Pro napojení prostoru farmy s cestou je i v této části oplocení navržena dvojice vjezdových bran.

Stáj

Hospodářská budova stáje s vnějšími rozměry 24 x 12 m je navržena jako obdélníkový jednopodlažní zděný podélný jednotrakový objekt se světlou výškou podlaží 3,50 m, krytý sedlovou střechou o sklonu 27,45°, nesenou dřevěným tesařským krovem s podélně orientovaným hřebenem. Úroveň hřebene stáje je ve výšce 9,50 m nad přilehlým terénem. Hospodářská budova je dispozičně příčně rozdělena na jednotlivé stájové sekce pro ustájení koní, chov prasat na výkrm, chov slepic a chov králíků.

Obvodové zdivo z keramických zdících materiálů je ze strany interiéru i exteriéru omítnuto klasickou omítkovou technologií bez zateplení obvodového pláště. Strop je ze strany krovu zateplen vrstvou sena. Střešní krytina je navržena plechová, nesená krovem s prkenným záklopem.

Objekt a jeho jednotlivé sekce jsou přístupné soustavou dveřních otvorů. Jednotlivé stájové sekce jsou podle povahy a druhu chovaných zvířat prosvětleny okny.

Stodola

Stodola je navržena v půdorysných rozměrech 12 x 24 m a je rovněž řešena jako obdélníkový jednopodlažní zděný podélný jednotrakový objekt, krytý sedlovou střechou, nesenou rovněž dřevěným tesařským krovem. Úroveň hřebene střechy ve výšce 10,6 m nad přilehlým terénem.

Obvodové zdivo z keramických zdících materiálů je ze strany interiéru i exteriéru omítnuto klasickou omítkovou technologií bez zateplení obvodového pláště. Strop je navržen trámový s prkennou podlahou. Střešní krytina je navržena plechová, nesená krovem s prkenným záklopem. Objekt je přístupný dvojicí vrat, umístěných na ose obou štítů objektu, umožňujících podélný průjezd techniky. Objekt je navržen bez oken.

Kompostárna

Objekt kompostárny s vnějšími rozměry 12 x 40 m je navržena jako spodní stavba odpovídající svými technickými parametry povaze a účelu, s lehkou dřevěnou vrchní stavbou, krytou sedlovou střechou, nesenou rovněž dřevěným tesařským krovem. Úroveň podélně orientovaného hřebene střechy je ve výšce 10,6 m nad přilehlým terénem.

Spodní stavba je navržena z upraveného a pečlivě izolovaného monolitického betonu. Obvodové zdivo nadzemní části je lehké s prkenným pláštěm, neseným tesařskou konstrukcí vrchní části stavby. Střešní krytina je navržena plechová, nesená krovem s prkenným záklopem.

Objekt je přístupný ve své podélné ose, dvojicí vrat, umístěných na ose obou štítů objektu, umožňujících podélný průjezd techniky. Objekt je navržen bez oken.

Ovčín, seník

Spojené objekty ovčínu a seníku se shodnými vnějšími rozměry 12 x 24 m jsou navrženy jako obdélníkové jednopodlažní dřevěné podélné jednotraktové objekty se světlou výškou podlaží 3,50 m, kryté sedlovou střechou, nesenou rovněž dřevěným tesařským krovem. Úroveň hřebene střechy ve výšce 10,6 m nad přilehlým terénem.

Obvodové zdivo ovčínu z keramických zdících materiálů je ze strany interiéru i exteriéru omítnuto klasickou omítkovou technologií bez zateplení obvodového pláště. Strop je ze strany krovu zateplen vrstvou sena. Střešní krytina je navržena plechová, nesená krovem s prkenným záklopem.

Obvodové zdivo seníku tvoří tesařská konstrukce s vnějším prkenným obvodovým pláštěm. Strop je trámový s prkennou podlahou. Střešní krytina je navržena plechová, nesená krovem s prkenným záklopem.

Objekty jsou přístupné dvojicí vrat, umístěných na ose obou delších protilehlých obvodových stěn, umožňujících průjezd techniky. Objekty jsou navrženy bez oken.

Ostatní

Součástí provozu farmy je čistírna odpadních vod – umístěná pod úrovní terénu. V horní části pozemku je uvažováno s vybudováním menší vodní plochy – rybníčku. Součástí výstavby budou výsadby dřevin.

Venkovní zpevněné parkoviště bude řešeno jako zpevněná plocha pro pojezd dopravních prostředků a techniky IZS.

Zájmové území je vzhledem ke svému umístění a současné povaze napojeno pouze na místní cesty, užívané převážně k obhospodařování území a k pěší turistice. Místo plánované stavby je dnes přístupné pomocí stávající, turisticky hojně využívané cesty bratří Čapků. K místu budoucí farmy pak z ohybu cesty bratří Čapků odbočuje místní, dnes neveřejná cesta, směřující severozápadním směrem vzhůru k bývalé osadě Vernířovice. Navržený projekt úpravy počítá s její úpravou.

6 OBLAST KRAJINNÉHO RÁZU, OBECNÁ KRAJINÁŘSKÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ

Oblastí krajinného rázu je označována ta část zemského povrchu, kde lze sledovat jednotu přírodních či kulturně-historických jevů, které pak mohou tvořit charakteristické znaky či rysy území. Odhalení těchto znaků pak může být vodítkem nejen pro definici oblasti krajinného rázu, ale také k možné (subjektivní) regionalizaci dle výše uvedených skupin kritérií a tedy nalezení odlišností mezi jednotlivými oblastmi krajinného rázu. Kritérii pro vymezení oblasti krajinného rázu mohou být aspekty fyzickogeografické (morfologie území, vegetační kryt či kombinace těchto a jiných složek – např. lesnatá rybníční krajina), či kulturně-historické (etnografie, historie, hospodářské zaměření, urbanizace či výskyt většího sídla a jeho spádovost aj.). Důležitý aspekt definice oblasti krajinného rázu spočívá v možnosti nalézt širší kulturně-historické souvislosti, které mohou být determinantami podoby území a jeho rázu. Území, v němž je předpokládán vliv záměru na krajinný ráz, se metodicky označuje jako dotčený krajinný prostor (viz kap. 7). Znaky kulturně-historické charakteristiky krajinného rázu se však často víc než kterékoliv jiné nepřekrývají s takto vymezeným územím, mohou mít souvislost s jevy, které nemají s posuzovaným záměrem či jeho okolím bezprostřední (fyzickou, vizuální či senzuální) vazbu. Při definici oblasti krajinného rázu lze takové souvislosti zaznamenat a v hodnocení zohlednit.

Dvorský les či Rýchorský hřeben, na jehož východních svazích je situován navržený záměr, leží v území, které se nachází v oblasti s větším množstvím pro tuto oblast typických i unikátních charakteristik – v území, které patrně bývá spojeno v mysli naprosté většiny obyvatel České republiky s poměrně konkrétní představou či znalostí. Ačkoliv Rýchory (geomorfologický okrsek – viz kap. č. 9) zaujímají okrajovou část krkonošského orogénu, tvoří typickou součást tohoto nejvyššího pohoří na našem území. Jako oblast krajinného rázu – širší homogenní celek, který determinuje podobu menších dílčích území, lze tedy vymezit pohoří Krkonoš.

Krkonoše představují nejvyšší české pohoří, nacházející se na hranicích s Polskem, z větší částí zasahující na naše území. Hraniční vrchol Sněžky je nejen nejvyšším bodem Čech, ale také Slezska. Pohoří zasahuje rovněž na území dvou krajů – Královéhradeckého a Libereckého.

Osídlení Krkonoš je stopováno zhruba od 12. až 13. století v souvislosti s kolonizací i méně příhodných míst než dosud k tomuto účelu využívaných údolních niv, později vrchovin. Ve druhé polovině 13. století následovala druhá kolonizační vlna, kdy do Podkrkonoší přišlo německy mluvící obyvatelstvo. V údolí řek začaly vznikat první osady a města. Německá kolonizace pokračovala i v 16. a 17. století, příchozí němečtí osadníci osídlovali i území původně česká (Vrchlabsko). „Třicetiletá válka přinutila obyvatele Podkrkonoší, aby se i se svými stády ukryli do hor. Tak vznikla celá řada sídelních enkláv, zvláště při horní hranici lesa. Její konec přinesl mj. i změny v držení jednotlivých panství. Nová hospodářská situace nutila obyvatele k rozšiřování chovu dobytka, který se stával hlavním zdrojem obživy. V oblasti horní hranice lesa a nad ní se začalo sklízet seno, potom následovala pastva. Brzy na to se na krkonošských hřebetech objevila i prvá stavení. Tak se začalo formovat tzv. budní

hospodářství. Od konce 18. století začala uplatňovat svůj vliv na krajinu turistika, inspirovaná romantickými idejemi Rousseauovými. Původní sezónní boudy, sloužící budnímu hospodářství, byly přestavovány pro celoroční potřeby turistického ruchu.“ (www.krnep.cz) Dříve hornická městečka se začala přeměňovat na turistická centra (Harrachov, Špindlerův Mlýn, Benecko, Pec pod Sněžkou ad.).

obr. č. 2: Krkonoše

převzato: <http://www.hory-krkonose.cz/>

Znatelně se do historie zdejšího území zapsaly události spojené s druhou světovou válkou. Konec války přinesl odsun původního německého obyvatelstva, které bylo v některých sídlech před válkou ve výrazné většině. V okolí Rýchor zanikly po válce i některé znovu nedosídlené původně německé obce (Sklenářovice, Vernířovice).

Současnost území patří především dvěma hlavním aktivitám. První z nich je intenzivní rekreace vycházející z příznivých lokalizačních předpokladů a vytvářející tlak na zkvalitňování předpokladů realizačních. Druhou činnost reprezentuje ochranná politika kodifikovaná zákonem a existencí národního parku, nejstaršího v České republice. Národní park dle zákona č. 114/1992 Sb., v pozdějším znění představuje „rozsáhlá území s typickým reliéfem a geologickou stavbou a převažujícím výskytem přirozených nebo člověkem málo pozměněných ekosystémů, jedinečná a významná v národním či mezinárodním měřítku z hlediska ekologického, vědeckého, vzdělávacího nebo osvětového.“

Studie krajinného rázu národního parku a jeho ochranného pásma (Klouta, aktualizace 2020) – část Královéhradecký kraj, do níž spadá Rýchorský hřeben, členění na základě prostorové struktury a srovnání základních krajinných složek a jejich vzájemného působení – terénu, vody, vegetace a typu osídlení a způsobu hospodaření v krajině souvisle celé území Krkonoš ve třech úrovních na:

- Krajinné celky – území se specifickým, charakteristickým přírodním a kulturně historickým či jiným projevem odlišitelné hranicí; hranicí může být horizont, přírodní prvky i umělé prvky; krajinný celek obsahově nejbližší odpovídá oblasti krajinného rázu (pozn.)
- Krajinné prostory – jsou menší prostory uvnitř krajinného celku, odlišitelné prostorovou hranicí a charakteristikami.
- Místa krajinného rázu – místa obdobných charakteristik, hodnot, jsou dílčí částí krajinného prostoru.

Rýchorský hřeben se nachází v krajinném celku Úpa (V) a v krajinném prostoru Lysečinsko – rýchorském (V - 4).

Krajinný celek Úpa je v citované studii charakterizován následovně (výtah): Krajinný celek rozkládající se ve východních Krkonoších, na jihu zasahující do Krkonošského podhůří, v jihovýchodní části hraničící s Broumovskou vrchovinou. Celek se nejvyšším podílem lesní půdy odvodňuje Úpa pramenící ve vrcholových (zarovnaných) partiích pohoří pod severními svahy Studniční hory. V jejich blízkosti, přes Slezské sedlo se vypíná do výše nejvyšší vrchol Krkonoš, České republiky i Slezska – Sněžka (1603,3 m n. m., po nedávném přeměření). Robustní silueta vrcholových částí hory tvoří zcela nezaměnitelný prvek identifikující celé horstvo. Viditelnost vrcholu nastává především ve východní části pohoří, v západní části z nejexponovanějších vrcholových poloh. Vedle toho však Sněžka rozpoznatelně figuruje ve výhledech z Broumovské vrchoviny, Orlických hor, vzdálenějších částí Krkonošského podhůří, ale i z velmi vzdálených míst v Polabí, kde společně s předsazenou Černou horou tvoří nejlépe identifikovatelné elevace Krkonoš. Jednoznačně rozpoznatelný je vrchol Sněžky také ze severního – polského podhůří.

Lesní porosty v rámci morfologicky velmi členitého území jsou rozloženy prakticky v celé ploše. Bezlesé polohy jsou v současnosti vázány nejvíce na níže položené části údolí Úpy, jejích přítoků (údolí Lysečinského potoka, Albeřického potoka), v četných enklávách horského či podhorského osídlení, popř. v místě zaniklého osídlení (Sklenářovice). Přirozené bezlesí se vyskytuje v nejvýše položených partiích – vrcholových částech Sněžky a pramenné oblasti Úpy. Větší část odlesněných (lučních) enkláv je členěna hojnou mimolesní zelení (mj. upomínající na dřívější parcelaci zemědělské půdy). Po druhé světové válce došlo celkově ke značnému nárůstu zalesněné půdy i mimolesní zeleně.

Osídlení v některých částech reprezentují sídla s patrným lánovým uspořádáním (Lysečiny, Albeřice, Babí). V kontrastu s horským či venkovským osídlením uvnitř horského masívu stojí městská zástavba Svobody nad Úpou i Horního Maršova zahrnující početné průmyslové provozy. Specifické postavení zaujímají Janské Lázně s tradicí léčebného využití zdejších termálních vod sahajícím až do středověku. I východní část Krkonoš dnes tvoří rekreačně celoročně intenzivně vyhledávané území. Zcela mimořádnou lokalitu představuje hraniční vrchol Sněžky dostupný z obou stran lanovkou. Pec pod Sněžkou reprezentuje celorepublikově významné horské středisko, vysokou návštěvnost vykazuje rovněž Horní

Malá Úpa a Janské Lázně pod Černou horou, jež jsou vyhledávány z již zmíněných léčebných důvodů. Uvedená centra a jejich okolí disponují rozvinutou sportovní a ubytovací infrastrukturou, která zřetelně poznamenala jak vlastní projev sídel v krajině (architektonické dominanty) tak projev partií ve volné krajině (sjezdovky na svazích Černé hory). Příhraniční – nejvýchodnější část Krkonoš (v okolí Rýchor, Lysečinské údolí, Alberické údolí) a také enklávy výše na údolí Malé Úpy a jejich přítoků bez hojnější rekreační infrastruktury naopak s uvedeným koloritem zřetelně kontrastují, velká část objektů je zde využívána k individuální rekreaci.

Vyhodnocení krajinného rázu území Krkonošského národního parku a jeho ochranného pásma – část Královéhradecký kraj vymezuje v rámci krajinných prostorů dále místa krajinného rázu (MKR) jako nejmenší prostorové jednotky – místo obdobných charakteristik, hodnot. Zájmová lokalita zamýšlené výstavby rozhledny Maxovka leží ve vymezeném místě krajinného rázu V – 4 – c s názvem Antonínovo Údolí, Babí, Sklenářovice.

Podle zachovalosti typických znaků krajinného rázu na území KRNAP vymezuje pro vymezená MKR následující odstupňovaná pásma ochrany krajinného rázu:

- Pásma A – přísné ochrany krajinného rázu
- Pásma B – zpřísněné ochrany krajinného rázu
- Pásma C – běžné ochrany krajinného rázu.

Místo krajinného rázu V – 4 – c náleží do pásma přísné ochrany krajinného rázu (A).

7 POTENCIÁLNÍ DOTČENÝ KRAJINNÝ PROSTOR (DoKP) A VIDITELNOST

Vliv navrhovaného záměru na krajinný ráz je vždy omezen na určité území, kde se projevují bezprostřední fyzické vlivy záměru na danou lokalitu, nebo kde se projevují vlivy vizuální, příp. jiné sensuální. Takové území označujeme jako dotčený krajinný prostor (DoKP). Vymezení dotčeného krajinného prostoru se v případě kritéria viditelnosti provádí buď vizuálními bariérami (horizonty terénu, lesních porostů nebo zástavby) nebo se empiricky stanoví okruhy potenciální viditelnosti (ve dvou vzdálenostech: 3 km okruh předpokládané silné viditelnosti a 6 km okruh předpokládané potenciální viditelnosti).

Definice (potenciálně) dotčeného krajinného prostoru jako území s možným vlivem na krajinný ráz implicitně vychází z určení max. možného vizuálního (či jiného) dosahu posuzovaného záměru či jevu. Tato situace se týká především záměrů, u nichž existuje na vstupu vysoká míra pravděpodobnosti plošného ovlivnění krajiny (větrné elektrárny, stožáry, lomy, stavby situované do exponovaných míst – vrcholů a terénních hran). Hlavní kritérium vymezení DoKP tak typicky představuje potenciální vizuální uplatnění navrženého záměru – stavby, změny využití území, zásahu do reliéfu apod.

Navržená novostavba farmy je situována do exponovaného území na východním úbočí Rýchorského hřbetu. Od předmětné lokality se otevírají dálkové pohledy k severovýchodu, a to až k Vraním horám s nejvyšším vrcholem Královeckého Špičáku, a také na polské území. Dobrým výhledovým místem s přímou vizuální vazbou k předmětné lokalitě je odlesněné návrší v blízkosti žacléřského hřbitova (viz obr. č. 13). Nejucelenější pohled na zájmovou lokalitu pak nabízejí protější svahy Vrchů (od jihovýchodu; viz obr. č. 12). Významným faktorem limitujícím vizuální uplatnění navrženého areálu biofarmy je hojná zeleň v blízkém okolí – především výše do svahů rýchorského hřebene.

Za účelem zjištění potenciálního vizuálního uplatnění navržené stavby byla pomocí geografického informačního systému (GIS) nad digitálním modelem terénu zpracována analýza viditelnosti. Grafický výstup zpracované analýzy viditelnosti je obsahem přílohy č. 1 této studie. Limitující faktor analýzy viditelnosti představuje absence informací o překážkách (dimenzích) – vegetaci, popř. zástavbě, vytvářející optické bariéry a znemožňující vizuální uplatnění. Tyto údaje nejsou volně k dispozici, navíc jsou proměnlivé v čase (především u vegetace). Výstup zpracované analýzy viditelnosti tak vyjadřuje maximální možnou viditelnost daného objektu, což však pro účely této studie není překážkou.

V daném případě je potenciální vliv navrženého záměru na krajinu a její ráz nezbytné hodnotit ve smyslu krajiny „sídelní“, konstituované historickým vývojem zástavby a funkcemi, které dané území aktuálně plní. Vliv na krajinu přírodní, tvořenou především konfigurací reliéfu a vegetačním krytem, představuje v tomto kauzálním hodnocení hledisko slabšího významu.

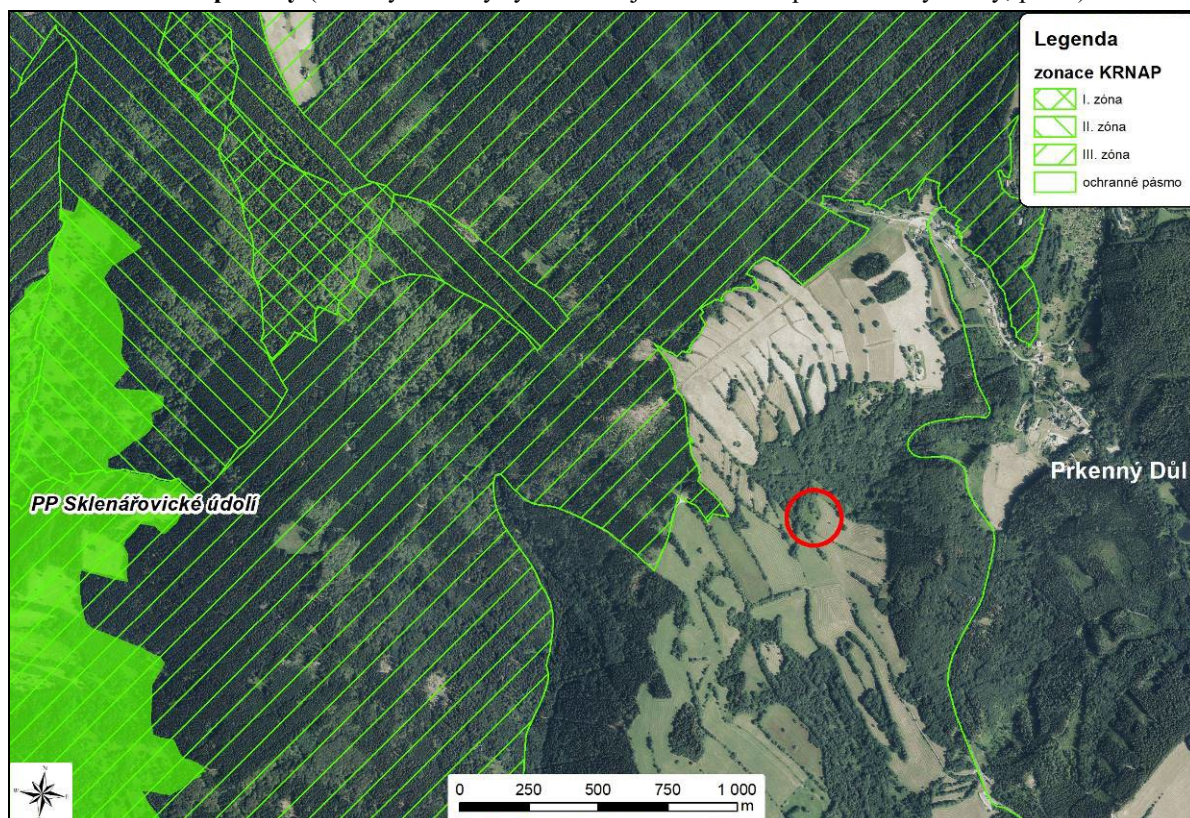
8 OCHRANA PŘÍRODY

Ukazatele možných přírodních hodnot a zároveň předmět zákonné ochrany (nejen) z hlediska krajinného rázu představují vyhlášená zvláště chráněná území, významné krajinné prvky, popř. přírodní parky, tak, jak je definuje zákon č. 114/1992 Sb.

Předmětná lokalita plánované výstavby se nachází v ochranném pásmu Krkonošského národního parku. „Krkonoše – ostrov tundry uprostřed Evropy – jsou unikátní mozaikou horských ekosystémů. Svahy hor osídlují horské lesy a louky, horní partie plochých hřebenů porůstá borovice kleč, alpské trávníky a rašelinná společenstva. Druhově bohaté jsou také karové oblasti, vzniklé působením ledovců v minulosti. Pro tuto výjimečnost a krajinnou hodnotu byly v roce 1963 vyhlášeny národním parkem“. (<http://www.krnapp.cz/>) Celé území NP Krkonoše včetně ochranného pásma byla vyhlášeno biosférickou rezervací.

V místě zájmové lokality plánované výstavby ani v nejbližším okolí se nevyskytuje žádné vyhlášené maloplošné zvláště chráněné území. Nejbližší území s tímto statusem reprezentuje přírodní památka (PP) Sklenářovické údolí chránící rozsáhlý, krajinářsky hodnotný komplex podhorských a horských luk a mokřadů s mozaikou lesů a rozptýlené zeleně a výskytem mnoha chráněných nebo vzácných druhů rostlin a živočichů a jejich společenstev. PP Sklenářovické údolí se nachází za Rýchorským hřebenem, vzdálená cca 2,3 km západním směrem. Významné krajinné prvky (VKP), včetně registrovaných, nejsou v předmětné lokalitě ani jejím okolí přítomny. Zeleň v ploše projektované výstavby reprezentuje v poválečném období spontánně rozšířenou (nelesní) vegetaci.

obr. č. 3: Ochrana přírody (červený kruhový symbol – zájmová lokalita plánované výstavby; pozn.)

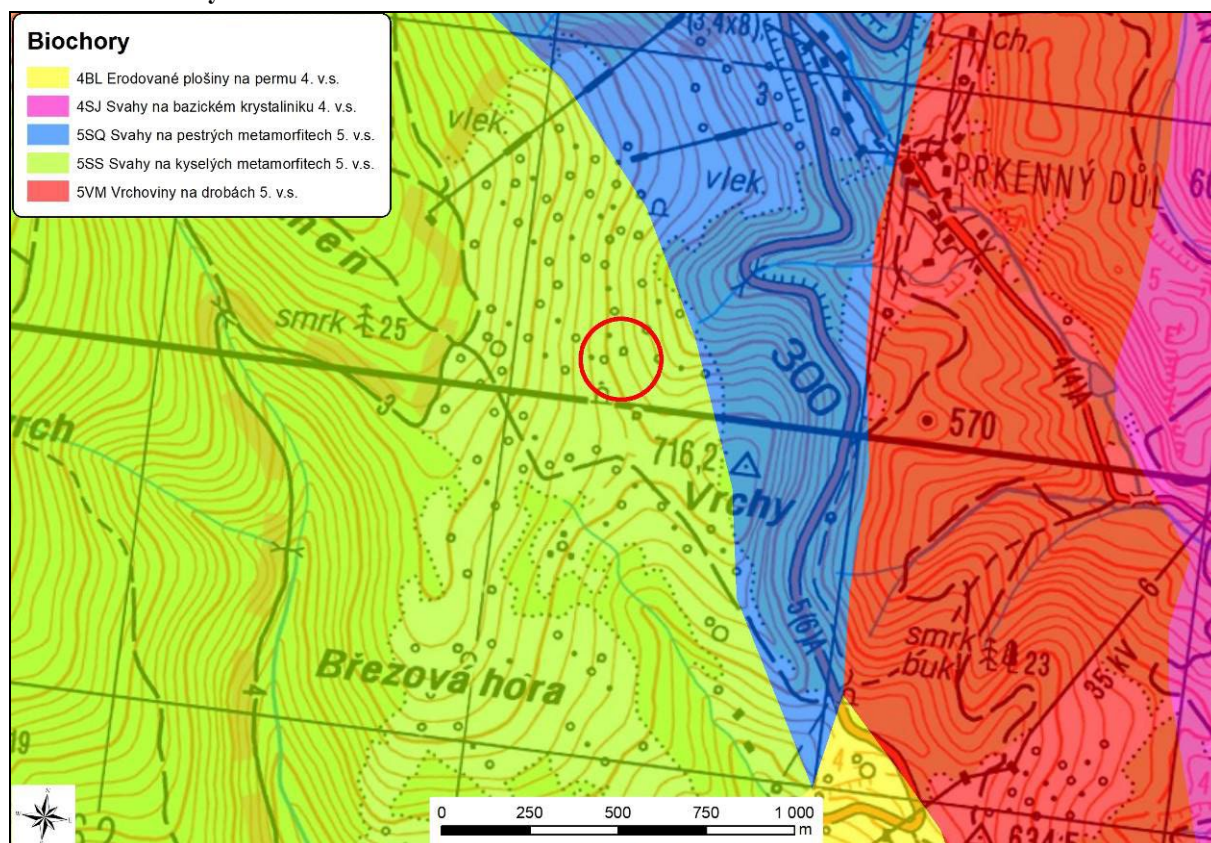

9 PŘÍRODNÍ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ A JEJÍ ZNAKY

Zájmová lokalita plánované výstavby se nachází na východních svazích nejvýchodnějšího krkonošského hřebene – Rýchor, tedy na samém východním okraji Krkonoš. Rýchorský hřeben dosahuje nadmořské výšky přes 1000 metrů. Nejvyšší bod Dvorský vrch či Dvorský les (1 033 m n. m.) se od místa plánované výstavby nachází o něco málo přes 2 km severozápadním směrem. V současné době je tento hřbet z větší části zalesněn – zejména jeho vyšší partie. Cenné území v rámci lesního komplexu na Rýchorách reprezentuje přirozený bukový porost na Dvorském vrchu. Východní svahy Rýchorského hřebene padají do údolí Sněžného potoka, který zde odděluje Krkonoše od Broumovské vrchoviny.

Navržená novostavba je situována do území, které bylo dlouhodobě odlesněno a osídleno – rozkládala se zde horská ves Vernířovice (viz následující kapitola). Po jejím zániku zde v poválečném období došlo k plošnému nárůstu nelesní zeleně, která zde aktuálně již převažuje. Mimolesní vegetace se vyskytuje také ve formě porostlých mezí (doprovodů cest), nachází se v plochách luk – např. na protějších svazích elevace Vrchy. V místě výstavby hlavní stavby se nacházejí pozůstatky po bývalé hospodářské zástavbě – seníku (terénní navážka, zbytky stavby).

obr. č. 4: Biochory

červený kruhový symbol – zájmová lokalita plánované výstavby (pozn.)

Geomorfologicky (Demek, 1987) zájmová lokalita patří do okrsku Rýchory, který je součástí Krkonošských rozsoch (podcelek) a Krkonoš (celek). Jedná se o plochou hornatinu – široké strukturně denudační horské hřbety severojižního směru se zbytky zarovnaného povrchu.

Dle biogeografického členění (Culek, 1996) leží zájmová lokalita v Krkonošském bioregionu (1.68), v biochoře 5SS – svahy na kyselých metamorfitech 5. vegetačního stupně (viz obr. č. 4). Základní charakteristikou Krkonošského bioregionu jsou vysoké hřbety a pláne s ledovcovými kary a hlubokými údolími; potenciální vegetací jsou květnaté bučiny, horské suťové lesy acidofilní horské bučiny, horské a podmáčené smrčiny, subalpínská nelesní společenstva a vrchoviště, v okrajových polohách květnaté bučiny s ostrovy acidofilních bučin; široce rozvinutý subalpínský vegetační stupeň s bohatými porosty autochtonní kosodřeviny a s enklávami alpského stupně.

obr. č. 5: Zájmová lokalita plánované výstavby – aktuální stav

Ve vztahu k předmětu posouzení představují z pohledu přírodní charakteristiky hlavní znaky či hodnoty krajinného rázu v zájmovém území:

- Členitý horský reliéf v okrajové části Krkonoš – východní svahy Rýchor
- Vysoká lesnatost území – plošně zalesněné horské svahy
- Velké plochy travních porostů – horských luk
- Plošný výskyt sekundárně rozšířené nelesní zeleně
- Mimosní zelen v plochách luk
- Zachovalý přírodní kolorit území

Horský reliéf Krkonoš či celková zachovalost přírodního koloritu představují znaky jedinečné cennosti přírodní charakteristiky krajinného rázu v měřítku území celé ČR.

10 KULTURNĚ-HISTORICKÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ A JEJÍ ZNAKY

Kulturní a historická krajinného rázu souvisí v nejužším možném slova smyslu s přítomností člověka v území. Člověk vždy usiloval o zdokonalení svých životních podmínek, a to především z utilitárních důvodů, ale nejen takových. S projevy těchto jeho aktivit se v krajině setkáváme v mnoha směrech dodnes a lze očekávat, že i nadále přetrvávají, jiné naopak již zastihnout nelze či budou jednou nahrazeny jinými a novými. Podobně jako v případě fyzickogeografických poměrů, které vytvářejí provázaný komplex přírodních podmínek, tak i jednotlivé doklady přítomnosti člověka v krajině nevystupují nezávisle, nýbrž mezi nimi existují souvislosti. Tyto souvislosti přesahují horizont lidského života a bezpochyby také fyzický prostor, jemuž se věnuje tato studie.

Rýchorský hřeben, resp. jeho východní část, kde je uvažováno s projektovanou výstavbou v současnosti představuje území především klidového charakteru, zařazené do ochranného pásma KRNAP. V současné době je většina hřebene zalesněna (viz obr. č. 10). Tato situace však nepanovala vždy. Historický snímek mapy III. vojenského mapování z let (1877 – 80; obr. č. 9) ukazuje na Rýchorách velké odlesněné plochy – jižně a severně od bývalých Vernířovic a ještě markantněji pak v sousedním údolí Zlatého potoka – v místě rovněž zaniklých Sklenářovic. „Není tomu ale tak docela dávno, co udivení návštěvníci mohli v nadmořské výšce téměř 1000 metrů shlédnout v kuriózním sousedství vzácnou vysokohorskou květenu a kulturní zemědělské plodiny – brambory či oves. Člověk se svými obydlími posouval k vrcholu z mnoha stran již v raných dobách osídlování Krkonoš.“ (<http://www.freiheit.cz>) Ještě v dřívějších dobách, přibližně mezi 16. a 18. stoletím, na úbočí Rýchorského hřebene těžily drahé kovy, z čehož vzniklo pojmenování „Zlaté Rýchory“. Stávající charakter, resp. hustota osídlení Rýchorského hřebene je o poznání nižší, než tomu bylo ještě v meziválečném období. V souvislosti s válečnými a poválečnými událostmi se výrazně snížil počet obyvatel a některá sídla nebyla opět dosídlena – zmíněné Sklenářovice na jižních a Vernířovice na jihovýchodních svazích. Nejvyšší hřebenové partie zůstaly až téměř do konce 19. století bez zástavby. V souvislosti s rozvíjením turistiky však počaly být vyvíjeny snahy o výstavbu i zde. Roku 1888 byly podány první návrhy na výstavbu rozhledny na Dvorském lese, nejvyšším vrchu celého Rýchorského hřebene, pro nedostatek financí však nedošlo k jejich realizaci.

Horská ves Vernířovice, v jejichž (bývalé) jižní části je situována navržená výstavba, byla pravděpodobně založena v první polovině 16. století a pojmenována po lokátorovi jménem Werner. První písemná zmínka pochází z roku 1541 pod názvem Wernirzowitzcze. Další historické formy jména jsou Wernirzowicze (1553) a Wernerßdorf (1654). V období po třicetileté válce se ustálil německý název. V roce 1790 je obec čítající 17 domů označována jaké Alt-Wernsdorf. V roce 1833 se obec skládala z 22 domů, v nichž žilo 120 německy mluvících obyvatel. V obci byla škola. Obyvatelé žili z pastevectví a ručního tkalcovství. Vernířovice patřily pod farnost Žacléř a až do poloviny 19. století byly součástí trutnovského panství.

Po zrušení poddanství se Vernířovice (Wernsdorf) roku 1849 staly součástí obce Prkenný Důl v soudním okrese Žacléř. V roce 1868 byla vesnice přičleněna do okresu Trutnov. V roce 1900 zde žilo v 19 domech 65 lidí. V roce 1911 tu stálo 20 domů, v domě čp. 6 Siegmund Reicho provozoval hostinec a obchod se smíšeným zbožím. Roku 1920 byl oficiálně zaveden český název Vernířovice. V roce 1929 žilo v 15 domech vesnice 67 obyvatel. Mezi lety 1937 a 1938 byly jižně a západně od Vernířovic, mezi Vrchy, Březovou horou a Dvorským lesem vybudovány objekty československého pohraničního opevnění v linii navazující na nedalekou tvrz Stachelberg. Po Mnichovské dohodě byl Wernsdorf přičleněn k německé Říši a patřil až do roku 1945 k zemskému okresu Trautenau. Po skončení druhé světové války se Vernířovice staly opět součástí Československa. Následovalo vyhnání německých obyvatel. Osídlování vzdálené vesnice Čechy z vnitrozemí nebylo úspěšné. V roce 1950 byly Vernířovice spolu s Prkenným Dolem přičleněny k Žacléři. Roku 1960 Vernířovice ztratily status osady. Chátrající domy byly v roce 1960 zbořeny. (<http://cs.wikipedia.org/>) Úbytek obyvatel a snížení počtu domů v poválečném období postihl i okolní sídla – nedaleké osady Sněžné domky a Rýchory, stejně tak větší sídla v podhůří, např. Žacléř. Z vesnice od té doby zůstávaly plevelem zarostlé ruiny a zarostlé ovocné sady. Po roce 1989 byl na starých základových zdech v severní části bývalé vsi obnoven jeden obytný dům.

Výrazným dokladem historie 20. století, velmi zřetelně ztělesněným na Rýchorském hřebenu, je vojenské opevnění státní hranice pocházející z období před II. světovou válkou. V blízkosti zájmové lokality plánované výstavby stojí objekty lehkého opevnění i pěchotní sruby. Nedaleko (za hlavní silnicí) se nachází známá dělostřelecká tvrz Stachelberg, která je zpřístupněna pro veřejnost jako Muzeum československého opevnění.

obr. č. 6: Pěchotní srub T-S 81b nacházející se poblíž vrcholu elevace Vrchy

Rýchorský hřeben nepatří k nejnavštěvovanějším či rekreačně nejintenzivněji využívaným částem Krkonoš. I zde však byly vytvořeny podmínky pro volnočasové aktivity. Úbočí na sever od Vernířovic je v zimních měsících využíváno jako lyžařské středisko Žacléř – Prkenný Důl se třemi lyžařskými vleky. Menší lyžařský areál funguje rovněž přímo

v Prkenném dole (Bret). V místě dřívější solitérní usedlosti byly cca před 15 lety nizozemským investorem postaveny čtyři přízemní apartmánové domy soudobého architektonického výrazu v nevhodné dispozici.

Důležitou úlohu ve vývoji území sehrává již po delší dobu také uplatňovaná ochranná politika – existence národního parku, v jehož ochranném pásmu se nachází zájmová lokalita plánované výstavby.

Indikátory kulturních či historických hodnot mohou být předměty ochrany dle zákona č. 20/1987 o státní památkové péči. Zájmová lokalita projektované výstavby nezasahuje do vyhlášené archeologické, městské, vesnické, krajinné památkové rezervace či zóny. Nejbližší památkově chráněné objekty reprezentují kaple sv. Anny v Prkenném Dole, zámek Žaclěř (viditelný z předmětné lokality). Kulturní památkou bylo prohlášeno také liniové opevnění – soubor objektů těžkého a lehkého opevnění s tvrzí Stachelberg zahrnující i blízké pěchotní sruby.

obr. č. 7 a obr. č. 8: Zámek Žaclěř (na snímku vpravo na horizontu; pozn.)

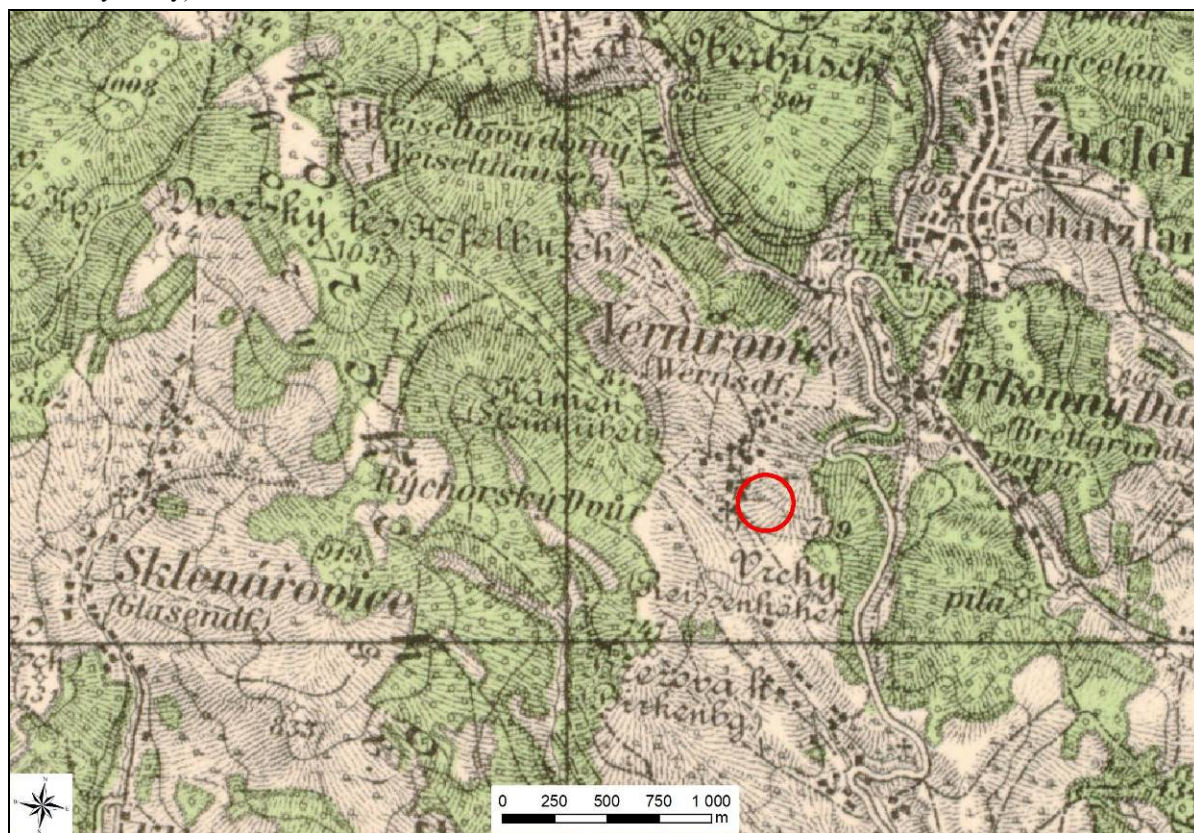

Z pohledu kulturní a historické charakteristiky vystupují jako hlavní znaky a hodnoty krajinného rázu v zájmovém území:

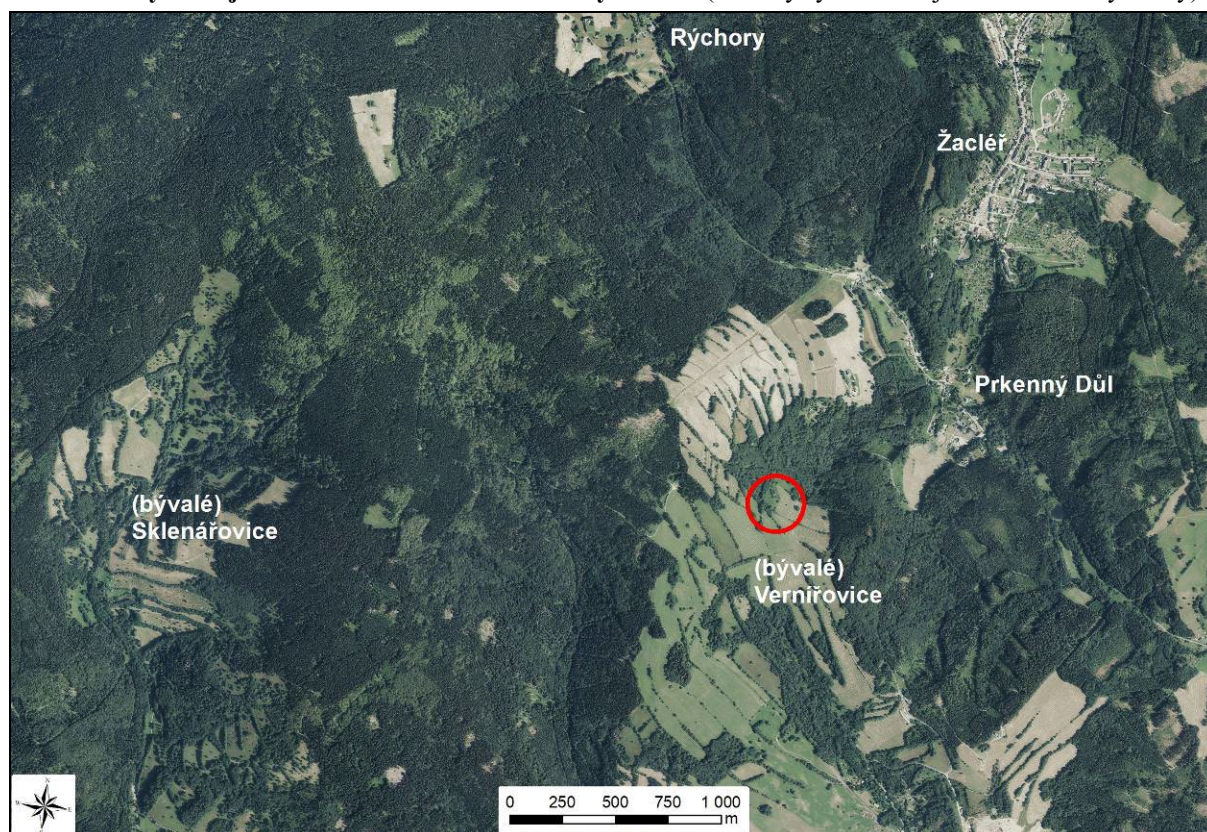
- Převažující extenzivní využití území
- Zásadní vliv poválečných událostí na osídlení území i využití krajiny
- Početné objekty (linie) předválečného vojenského opevnění
- Využívaný rekreační potenciál (lyžařský areál)
- Dominanta zámku Žaclěř
- Uplatňovaná ochranná politika (ochranné pásmo KRNAP)

Dominanta zámku Žaclěř reprezentuje znak jedinečné cennosti kulturně-historické charakteristiky krajinného rázu v měřítku území celé ČR.

obr. č. 9: Výřez zájmového území na historické mapě III. vojenského mapování (červený symbol – zájmová lokalita výstavby)

obr. č. 10: Výřez zájmového území – aktuální letecký snímek (červený symbol – zájmová lokalita výstavby)

červený kruhový symbol – zájmová lokalita plánované výstavby (pozn.)

11 ESTETICKÉ HODNOTY, PROSTOROVÉ VZTAHY, HARMONIE V ÚZEMÍ

Estetická hodnota území představuje synergický a zřejmě rozhodující aspekt při vnímání rázu krajiny a hodnocení jejích kvalit. Estetickou hodnotu utváří jednak fyzicky definovatelné vztahy mezi jednotlivými složkami (prvky) krajinné scény – charakter, uspořádání či struktura prvků krajinné scény, které mohou vytvářet zvláštnost či jedinečnost krajinné scény a také harmonií vztahů a měřítka jednotlivých prvků. Pro estetickou hodnotu je důležitá estetická norma, která není globálně jednotná, a především konstantní v čase, podléhá neustálému vývoji, což platí samozřejmě i v jiných oblastech kulturního či společenského prostředí (např. v hudbě). Každopádně určité rysy (krajiny) působící esteticky příznivě spoluvytvářejí harmonické vztahy v území dlouhodobě. K takovým jevům náleží bezesporu např. přítomnost (hojná) přírodních či přírodě blízkých prvků, existence výsledků lidské činnosti, které se historicky osvědčily, napomohly životu lidí v daném místě (kupř. železniční trať, vinohrad, přemostění toku) a jejich identifikaci s krajem.

Zájmová lokalita plánované výstavby se nachází v exponované pozici na východním svahu Rýchorského hřebene, jenž tvoří okrajovou část pohoří Krkonoš. Přestože Rýchorský hřbet nedosahuje výšek jádrové části pohoří či nedalekého masívu Černé hory a Světlé hory, díky své poloze v okrajové části pohoří tvoří vizuálně výrazný dominantní prvek krajinné scény – ve výhledech z podhůří, Broumovské vrchoviny (Vraních hor) i z některých exponovaných výhledových pozic ve východní části Krkonoš. V důsledku značné vertikální členitosti se z výše položených partií pozorovateli nabízí více krajinných scenérií, v nichž se uplatňují i velmi vzdálené dominanty mimo pohoří. V souvislosti s existencí dálkových výhledů se v prostorových vztazích přirozeně uplatňuje také horizontální dimenze krajiny, vertikální měřítko krajiny však je i v těchto podmínkách určující.

Rýchorský hřeben zároveň reprezentuje identickou a velmi svébytnou součást pohoří v jeho jihovýchodní části. Celou horskou oblast Krkonoš, včetně Rýchor, lze zařadit ke krajinám, které nepochybně na našem území náleží k nejpřitažlivějším. Svými estetickými kvalitami (formovanými především unikátní morfologií) vyniká i mezi jinými hraničními pohořími a jednoznačně přísluší mezi krajinářsky nejhodnotnější celky v ČR.

obr. č. 11: Pohled z vrcholu Královeckého Špičáku přes Královecký průsmyk k východu; Rýchorský hřeben ve střední a levé části snímku

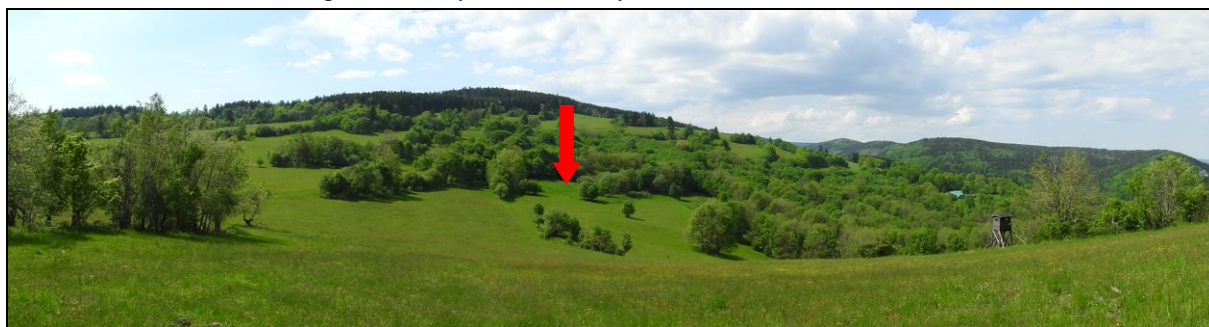
výhledový bod č. 3 v příloze č. 1 (pozn.)

Velmi zřetelným rysem území je přítomnost výrazných horizontů – převážně zalesněných výše položených hřebenových partií jednoznačně vymezujících dílčí prostory (údolí). Z místa plánované výstavby se výrazně uplatňuje protější zalesněný Žaclěřský hřeben a lesnatá elevace Vrchů nacházející se na samotném okraji krkonošského orogénu.

Celkově převažující lesnaté partie jsou ve zřetelném kontrastu s níže položenými údolními polohami, jež vyplňují luční společenstva. Tento kontrast však není formován pouze odlišným využitím půdy a z toho vyplývajícím působením (barevné kompozice). Kontrast otevřených lučních partií vůči kompaktně působícím lesním porostům zesiluje vnitřní rozrůzněnost – přítomnost nesouvisle či rozptýleně se vyskytujících prvků. Okraj lesa – přechod do luk je členitý, a to i díky hojné mimolesní zeleni, která od lesních okrajů přímo do travních porostů vychází. Lesnatost území včetně vrcholových partií (Dvorský les) je v současnosti vyšší než byla v minulosti.

Blízké okolí místa plánované výstavby odpovídá výše uvedených charakteristikám. Jedná se o území v současné době využívané extenzivněji (oproti minulosti). Jeho vzhled utváří rozlehlé horské louky členěné hojnou mimolesní zelení, výrazně rozšířenou v poválečném období – porostlými mezemi, tvarově rozmanitými skupinovými formacemi listnáčů i listnaté solitéry. Specifický projev upomínající na (poválečnou) proměnu území má spontánně rozšířená již souvislá zeleň výše nad zájmovou lokalitou plánovanou výstavby v místě dřívějšího osídlení – bývalých Vernířovic (mj. zpustlé sady). Jedná se o vegetační pokryv charakteristického vzhledu pro místa (sídla) poznamenaná nepříznivým poválečným vývojem, typicky v příhraničních oblastech.

obr. č. 12: Údolí Albeřického potoka s Horními Albeřicemi v pohledu z východního svahu; Rýchorský hřeben v levé části snímku; v pozadí Světlý vrch a Dlouhý hřeben

červená šipka – poloha zájmové lokality plánované výstavby; výhledový bod č. 1 v příloze č. 1 (pozn.)

Celkový obraz krajiny dotváří rovněž charakter osídlení. Po bývalých Vernířovicích zbylo jediné stavení – severně od zájmové lokality plánované výstavby (obnovené v nedávné době). Nedaleko od něj severovýchodním směrem byly nevhodně umístěny 4 apartmánové domy. Ve výhledech z lokality plánované výstavby se uplatňuje jádrová část Žaclěře (s kostelem Nejsvětější Trojice) a bytová zástavba dále za ní. Na jihovýchodním okraji či úpatí Žaclěřského hřebtu z lesního porostu vystupuje izolovaná architektonická dominanta Žaclěřského zámku. Nezastavěný či neurbanizovaný charakter území nenarušují ani objekty vojenského opevnění kryté lesní či mimolesní zelení.

obr. č. 13: Výhled od žaclěřského hřbitova přes údolí Sněžného potoka; v pravé části snímku Žaclěř

červená šipka – poloha zájmové lokality plánované výstavby; výhledový bod č. 2 v příloze č. 1 (pozn.)

Na základě výše uvedených vlastností či rysů území lze identifikovat souhrnný znak zdejší krajiny – zachovalé harmonické vztahy i harmonické měřítko území. V území absentují činnosti či prvky s výraznějším projevem, které by byly rušivé nebo cizorodé či by vybočovaly nad obvyklé měřítko prostoru. Hodnota území v okolí navrženého záměru nespočívá pouze v přítomnosti cenných či jedinečných krajinářských prvků, nýbrž tkví v synergickém působení zachovalých přírodních dispozic a zde specifického historického utváření segmentu horské krajiny. Ze souhrnu těchto vlastností pak vzniká krajina výjimečně působivá či identická.

V kategorii estetických hodnot, prostorových vztahů a harmonie území – vizuální charakteristiky území lze identifikovat tyto hlavní znaky krajinného rázu území:

- Mimořádně hodnotný obraz horské krajiny v okrajové části Krkonoš
- Vizuální exponovanost území (zájmové lokality); dálkové výhledy do podhůří vzdálené dominanty (Broumovské vrchoviny)
- Určující vertikální dimenze v prostorových vztazích
- Výrazné prostorové dominanty, lesnaté horizonty
- Výrazný kontrast lučních enkláv a převažujících lesních porostů
- Bohatý výskyt rozptýlené zeleně s příznivou krajinotvornou funkcí
- Specifické působení nepříznivého poválečného vývoje v obrazu krajiny – plocha spontánně rozšířené zeleně v místě bývalého osídlení
- Harmonické utváření krajiny s převahou přírodních a přírodě blízkých prvků

Více identifikovaných znaků vizuální charakteristiky krajinného rázu překračuje významem měřítko dotčeného krajinného prostoru (vizuálně dotčeného území) – dosahují jedinečné či význačné cennosti (viz tab. č. 3).

12 VYHODNOCENÍ VLIVŮ

12.1 Přírodní charakteristika

V následující tabulce (č. 1) jsou shrnuty identifikované znaky přírodní charakteristiky krajinného rázu v území s určením jejich projevu, významu a cennosti. Je zde rovněž hodnocena míra vlivu realizace záměru na tyto znaky, a to v rozmezí pozitivní, žádný, slabý, středně silný, silný, stírající (zásah či vliv).

Tab č. 1: Přírodní charakteristika – klasifikace vlivů

Znaky a hodnoty	Projev			Význam			Cennost			Míra vlivu (velikost zásahu)
	Pozitivní	Neutrální	Negativní	Zásadní	Spoluurčující	Doplňující	Jedinečná	Význačná	Běžná	
Přírodní charakteristika										
Členitý horský reliéf v okrajové části Krkonoš – východní svahy Rýchor	x			x			x			žádný
Vysoká lesnatost území – plošně zalesněné horské svahy	x				x				x	žádný
Velké plochy travních porostů – horských luk	x				x			x		slabý
Plošný výskyt sekundárně rozšířené nelesní zeleně	x				x				x	žádný (pozitivní)
Mimolesní zeleň v plochách luk	x				x				x	slabý
Zachovalý přírodní kolorit území	x			x			x			slabý

Z hlediska přírodní charakteristiky krajinného rázu lze relevantní dopady navrženého záměru vztahovat pouze k vlastnímu místu plánované výstavby. Projektovaná výstavba si vyžádá zásah do půdního krytu – travních porostů a nezbytné terénní úpravy. Záběr travních porostů (převážně ruderalního charakteru) vyvolaný navrženou výstavbou nezpůsobí zásadnější negativní ovlivnění přírodní charakteristiky území, dosáhne pouze lokálního vlivu bez potenciálu proměny přírodní charakteristiky krajinného rázu v bližším či vzdálenějším okolí. V důsledku navržené výstavby dojde k odstranění mimolesní zeleně – v nevelkém rozsahu. Součástí projektu jsou rovněž výsadby dřevin, jež tuto ztrátu budou dostatečně kompenzovat.

Zásadně negativní vlivy navržené výstavby na přírodní charakteristiku území nebyly klasifikovány. Znaky přírodní charakteristiky zásadního významu a (především) jedinečné cennosti nebudou v důsledku realizace záměru významněji dotčeny.

Celkově lze **vliv** navrženého záměru na **přírodní charakteristiku** území klasifikovat jako **slabý**.

12.2 Kulturně-historická charakteristika

Níže uvedená tabulka (č. 2) sumarizuje identifikované znaky kulturně-historické charakteristiky krajinného rázu v území s určením jejich projevu, významu a cennosti. Je zde rovněž hodnocena míra vlivu realizace záměru na tyto znaky, a to v rozmezí pozitivní, žádný, slabý, středně silný, silný, stírající (zásah či vliv).

Tab č. 2: Kulturně-historická charakteristika – klasifikace vlivů

Znaky a hodnoty	Projev			Význam			Cennost			Míra vlivu (velikost zásahu)
	Pozitivní	Neutrální	Negativní	Zásadní	Spoluurčující	Doplňující	Jedinečná	Význačná	Běžná	
Kulturní a historická charakteristika										
Převažující extenzivní využití území		X		X					X	středně silný
Zásadní vliv poválečných událostí na osídlení území i využití krajiny			X	X					X	žádný
Početné objekty (linie) předválečného vojenského opevnění	X				X			X		žádný
Využívaný rekreační potenciál (lyžařský areál)		X			X				X	žádný
Dominanta zámku Žacléř	X				X		X			žádný
Uplatňovaná ochrannářská politika (ochranné pásmo KRNAP)		X			X				X	žádný

Navržený záměr výstavby biofarmy v kombinaci s ubytovací a vzdělávací funkcí je situován do neosídleného extenzivně využívaného území. Umístění solitérní multifunkční novostavby zde bude znamenat vznik nové charakteristiky krajiny – výrazné funkční změny v území. Vzhledem k hlavnímu – zemědělskému zaměření navržené stavby lze tuto změnu v území – volně krajině akceptovat. Přidružené funkce – rekreace a edukace rovněž nejsou v kolizi se stávajícím využitím území (samostatně by však v daném místě nebyly žádoucí).

Zájmová lokalita plánované výstavby a její okolí reprezentuje specifické místo – v minulosti osídlené s nepříznivým poválečným vývojem. V blízkosti předmětné lokality stávala hospodářská usedlost, v místě projektované výstavby pak Vernířovický seník. V tomto ohledu lze spatřovat určitou historickou návaznost navržené výstavby na někdejší využití území. Kombinace hospodářské a rekreační (vzdělávací) funkce pak odráží současné požadavky či jeden z hlavních směrů funkčního zaměření území.

Celkově lze vliv záměru na kulturní a historickou charakteristiku území klasifikovat jako **slabý**.

12.3 Vizuální charakteristika – estetické hodnoty, prostorové vztahy, harmonie

Tabulka č. 3 shrnuje identifikované znaky vizuální charakteristiky krajinného rázu s určením jejich projevu, významu a cennosti. Je zde rovněž hodnocena míra vlivu realizace záměru na tyto znaky, a to v rozmezí pozitivní, žádný (nevýznamný), slabý, středně silný, silný, stírající (zásah či vliv).

Tab č. 3 Vizuální charakteristika – klasifikace vlivů

Znaky a hodnoty	Projev			Význam			Cennost			Míra vlivu (velikost zásahu)
	Pozitivní	Neutrální	Negativní	Zásadní	Spoluurčující	Doplňující	Jedinečná	Význačná	Běžná	
Estetické hodnoty, prostorové vztahy, harmonické měřítko										
Mimořádně hodnotný obraz horské krajiny v okrajové části Krkonoš	x			x			x			slabý
Vizuální exponovanost území (zájmové lokality); dálkové výhledy do podhůří vzdálené dominanty (Broumovské vrchoviny)	x			x			x			žádný
Určující vertikální dimenze v prostorových vztazích	x			x				x		žádný
Výrazné prostorové dominanty, lesnaté horizonty	x			x			x			slabý
Výrazný kontrast lučních enkláv a převažujících lesních porostů	x				x				x	středně silný
Bohatý výskyt rozptýlené zeleně s příznivou krajinotvornou funkcí	x				x			x		slabý
Specifické působení nepříznivého poválečného vývoje v obrazu krajiny – plocha spontánně rozšířené zeleně v místě bývalého osídlení		x				x			x	slabý (pozitivní)
Harmonické utváření krajiny s převahou přírodních a přírodě blízkých prvků	x			x			x			slabý až středně silný

Potenciální ovlivnění estetických hodnot, prostorových vazeb, harmonického měřítka a vztahů (vizuální charakteristika území) společně s dopady na kulturně-historickou charakteristiku území představuje základní problematický okruh pro určení únosnosti posuzovaného záměru na krajinný ráz. Z provedeného tabelárně vyjádřeného vyhodnocení vlivů vyplývá, že navržený záměr s sebou ponese pouze mírné vlivy na identifikované znaky krajinného rázu i na vizuální charakteristiku území jako shrnující aspekt a kategorii metodicky sjednocující tyto jednotlivé dílčí znaky.

Navržený areál je situován do značně exponovaného prostoru s potenciálem vizuálního uplatnění v dálkových výhledech – viz výstup analýzy viditelnosti v příloze č. 2. Výstavba měřítkem výrazného objektu (hospodářského areálu) vyvolá nevyhnutelně kontrast ve vztahu k (aktuální) nezastavěnosti okolního území. Pro realizaci zamýšleného záměru v zájmové lokalitě hovoří jeho dřívější využití, resp. osídlení.

Vizuální projev projektovaného areálu bude přirozeně diferencovaný v závislosti na pozici (vzdálenosti) pozorovatele. Nejsilnější vizuální účinek navržené zástavby nastane přirozeně v blízkém okolí, kde se navržený hospodářský areál stane markantním prvkem v obrazu krajiny. Výrazného projevu areál biofarmy dosáhne především z protějších odlesněných svahů Vrchů (viz obr. č. 12), které poskytují nejcelistvější pohled na zájmovou lokalitu plánované výstavby – v kontextu svého okolí. Nová zástavba zde vytvoří novou charakteristiku krajiny, solitérní a dominantní prvek krajinné scény. Tento dopad však nelze v případě zde posuzovaného záměru vnímat principiálně negativně. Solitérní umístění zástavby v horské krajině Krkonoš je jevem běžným, zde s opodstatněním funkcí navrženého – hospodářského areálu (viz níže). Z přilehlých svahů Rýchorského hřebene – východně – výše nad zájmovou lokalitou se navržená zástavba uplatní slabě či omezeně, a to z důvodu plošně rozšířeného porostu (sekundárně vzrostlého v místě dřívějšího osídlení a obhospodařované krajiny). Potenciálně vizuálně dotčené území v blízkém okruhu od zájmové lokality (viz příloha č. 1) není rozsáhlé, dosahuje řádově stovek metrů, z větší části jej vyplňuje souvislá vzrostlá vegetace. Mimo souvislou zeleň výše na svazích se vyskytují liniové formace – zarostlé meze, jež vizuální účinek nové zástavby rovněž sniží. V dálkových výhledech (od Žacléřského hřbitova, viz obr. č. 13) vizuální působení navrženého areálu biofarmy bude nízké, rovněž limitované hojnou vegetací v blízkém okolí. Důležitým aspektem intenzity projevu navržené zástavby (nejen) v dálkových výhledech je její pozice pod horizontem. Nový prvek se neuplatní bezprostředně na horizontu, který opticky zvyšuje navazující zeleň (např. ve výhledu ze Žacléřského zámku).

V případě stavby, jejímž primárním cílem je funkční začlenění v krajině, však aspekt velikosti území, v němž nastane její vizuální uplatnění, není relevantní. Umísťování výrazných architektonických prvků do exponovaných poloh, typicky vrcholových částí elevací či hřebenových partií, jež ovlivňují charakter krajiny v širokém měřítku, není jevem neobvyklým, historicky je naopak poměrně častým. To se týká prakticky všech oblastí našeho území, Krkonoše nevyjímaje. Typickým rysem Krkonoš je přítomnost staveb výrazného

měřítka v exponovaných pozicích, a to i včetně otevřených poloh při horní hranici přirozeného rozšíření lesa – někdejších bud, později adaptovaných pro rekreační účely.

Těžiště posouzení a stanovení únosnosti vlivu navržené novostavby na vizuální charakteristiku krajinného rázu a tím i z hlediska ochrany krajinného rázu celkově tak náleží primárně do oblasti dodržení architektonických zvyklostí v místě či jeho okolí. Při vlastním posouzení je třeba brát zřetel na základní níže uvedené základní architektonické prvky navrženého souboru staveb – hospodářského areálu:

1) **obdélný zalomený půdorys** hlavního objektu – provozně ubytovací budovy je tvarově **akceptovatelný**; obdélný tvar objektů hospodářského zázemí na protáhlém půdorysu (stáj, stodola, ovčín ad.) je rovněž **akceptovatelný**; *přirozeným a tradičním půdorysem domů v Krkonoších je jednoduchý obdélný tvar; v případě hospodářské zástavby lze akceptovat úhlovou dispozici; navržené řešení není v rozporu se zvyklostmi v území.*

2) **orientace** objektů s osami blízkém směru vrstevnic (cestou) **je akceptovatelné**; *pozice navržené zástavby odpovídá uspořádání horské zástavby.*

3) **výška** (hřebene sedlové střechy) hlavního objektu – provozně ubytovací budovy s jedním nadzemním podlažím a podkrovím cca 14 metrů nad terénem je v dané situaci **akceptovatelná**; *větší výškovou úroveň hlavní budovy v rámci hospodářského areálu čítajícího větší počet budov situovaného ve svažitém terénu lze připustit. Výšková úroveň (hřebenů sedlových střech) provozních objektů 9,5, resp. 10,6 m je v daných podmínkách akceptovatelná.*

4) **půdorysné rozměry** hlavního objektu (v úhlové dispozici) cca 32,4 x 30,4 metru **jsou akceptovatelné**; půdorysné rozměry provozních budov s jednotkou šířkou 12 metrů a proměnlivou délkou od 24 do 40 metrů jsou **akceptovatelné**; *s ohledem na hospodářské zaměření areálu lze větší půdorysné rozměry staveb připustit; žádoucí je shodná (podobná) šířka provozních objektů.*

5) **sedlový tvar střech** u všech objektů **o jednotném sklonu** střešních rovin 47,62° všechny objekty areálu s výjimkou hospodářské budovy stájí (27,45°) **je akceptovatelný**; *sedlová střecha s vysokým sklonem je tradičním typem zastřešení v horských či podhorských oblastech.*

6) **použitá střešní krytina u všech objektů** z falcovaného plechu je **akceptovatelná**; *plech používaný jako střešní krytina cca od 2. poloviny 50. století dnes již představuje zavedený střešní materiál; žádoucí je provedení barevné provedení střechy v nekontrastním matném odstínu (tmavě šedá, hnědá).*

7) **použité (vnější) materiály** – omítnuté zdivo či dřevěný obklad jsou **akceptovatelné**; *barevné provedení objektů v širším území je historicky dosti rozmanité; nezbytné je vyhnout se vysoce kontrastním, křiklavým odstínům fasád.*

S ohledem na solitérní polohu navrženého hospodářského areálu a také na jeho výrazné proporce je nezbytné dodržet pravidelné rozvržení okenních otvorů, včetně členění okenních tabulek. Oproti předloženému návrhu (viz příloha č. 2) lze doporučit obdélný tvar oken na výšku. Při úpravě přístupové cesty je zcela nezbytné vyloučit zpevněný povrch s litým živičným materiálem (asfalt).

Navržený architektonický koncept multifunkčního areálu představuje svými půdorysnými dimenzemi, celkovou zastavěnou plochou s více provozními objekty vstup výrazného architektonického prvku do (v současnosti) neosídlené krajiny. Jak již bylo výše uvedeno, výstavba proporčně výrazných objektů s hospodářským zaměřením má v Krkonoších analogie z minulosti. Specificky – individuálně pojatý promyšlený architektonický koncept hospodářského areálu – biofarmy větších půdorysných rozměrů respektující v základních ohledech tradiční zvyklosti horské zástavby v Krkonoších lze v daném prostředí přijmout.

Na základě výše uvedeného lze souhrnně konstatovat, že navržená novostavba areálu biofarmy, i přes umístění v exponované pozici na svazích Rýchor, nevyvolá zásadně negativní dopad – nepříznivý dominantní projev či snížení významu ostatních prvků a znaků v krajině. Ze vzdálených výhledových pozic bude navržená novostavba i přes velkorysé půdorysné řešení tvořit dílčí prvek krajinné scény bez předpokladu vyvolání silnějšího vizuálního vjemu – kontrastního či dominantního projevu v široké krajinné scéně.

Celkově lze **vliv** navrženého záměru na **vizuální charakteristiku** krajinného rázu území klasifikovat jako **slabý až středně silný**.

12.4 Vyhodnocení vlivů - shrnutí

Realizace navrženého záměru – výstavba Bio farmy Vrchy - Žaclěř nevyvolá neúnosný zásah do přírodní charakteristiky území. Projektovaná výstavba si vyžádá nezbytné terénní úpravy a zásah do vegetačního krytu – travních porostů a mimolesní zeleně. Tyto dopady nebudou mít zásadně nepříznivý vliv na terénní morfologii ani vegetační složku, resp. jejich význam či projev v rámci přírodní charakteristiky území. Navržený záměr je situován do ochranného pásma národního parku, který reprezentuje zákonem definovaný předmět ochrany krajinného rázu (ZCHÚ). S ohledem na výše uvedené lze zásadně nepříznivý dopad na tuto zákonnou kategorii rovněž vyloučit. Vlivy na další předměty ochrany přírody a krajiny vyplývající z platné legislativy (zákon č. 114/1992 Sb.) – (maloplošná) zvláště chráněná území či významné krajinné prvky v důsledku realizace navrženého záměru nenastanou.

Kulturně-historická charakteristika území rovněž nebude zasažena neúměrným způsobem. Projektovaná výstavba multifunkčního objektu s hlavní hospodářskou (zemědělskou) funkcí společně s rekreací (ubytování, edukace) nebude znamenat nepříznivou proměnu stávajícího charakteru území. Zemědělské využití má v místě plánované výstavby či jejím okolí tradici, přerušenu nepříznivým poválečným vývojem. Realizace záměru nijak nepostihne stávající kulturně-historické dominanty v území.

Ovlivnění vizuální charakteristiky území (prostorových vztahů, estetických kvalit krajiny) dosáhne v důsledku realizace navrženého záměru únosné míry. Zamýšlená novostavba biofarmy situovaná v exponované pozici, i přes značný plošný rozsah, nezasáhne neúměrně do prostorového uspořádání území. Projektovaný areál společně s účelně provedenými výsadbami dřevin nevyvolá zásadně nepříznivé působení – poškozující horizont Rýchor (negativní dominantní projev). Navržený architektonický koncept respektuje základní zvyklosti stavitelství v oblasti Krkonoš. Objemové řešení – větší dimenze navržených staveb vychází z funkčních požadavků provozu (hospodářské objekty). S ohledem na osobitý (unikátní) architektonický koncept a multifunkční zaměření areálu s hospodářskou funkcí lze navržené řešení jako singularitu v krajině akceptovat, avšak za podmínky vyloučení dalších analogií v okolí.

Z hlediska díkce zákona č. 114/1992 Sb. v platném znění a jeho § 12, v němž je v odstavci 1 uveden předmět ochrany krajinného rázu v níže uvedených kategoriích, lze míru vlivů hodnoceného záměru souhrnně klasifikovat následovně:

významné krajinné prvky	žádný vliv
zvláště chráněná území	žádný vliv
kulturní dominanty krajiny	žádný vliv
harmonické měřítko	slabý vliv
harmonické vztahy	slabý vliv

13 ZÁVĚR

Ze závěrů provedeného hodnocení významnosti zásahů do jednotlivých znaků (hodnot) krajinného rázu území vyplývá, že snížení hodnot krajinného rázu nedosáhne takové velikosti, která by vylučovala uskutečnění záměru. Realizace záměru nesníží nepřípustně současnou kvalitu území a jeho ráz.

Na základě výše uvedených skutečností lze navržený záměr *Novostavba multifunkčního areálu – Bio Farma Vrchy - Žacléř* v k. ú. Vernířovice z hlediska dopadů na krajinný ráz a jeho ochranu podle § 12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny považovat za únosný.

POUŽITÉ INFORMAČNÍ ZDROJE

Brychtová, J., Krause, J. (2004): Vyhodnocení krajinného rázu území Krkonošského národního parku a jeho ochranného pásma – část Královéhradecký kraj + přílohy; Správa KRNAP, Vrchlabí. (digitální podoba)

Culek, M.: Biogeografické členění České republiky. Enigma, Praha 1996.

Demek, J. a kol. (1987): Zeměpisný lexikon ČSR. Hory a nížiny. Praha, Academia. 315 stran.

Klouda, L. (2020): Vyhodnocení krajinného rázu území Krkonošského národního parku a jeho ochranného pásma; aktualizace 2020; Praha.

Lipský, Z. (1999): Krajinná ekologie; pro studenty geografických oborů, Karolinum, Praha. 129 stran.

Löw J., Míchal, I. (2003): Krajinný ráz, Lesnická práce, s.r.o., Kostelec nad Černými lesy. 552 stran.

Vorel, I., Bukáček, R., Matějka, P., Culek, M., Sklenička P. (2004): Metodický postup posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti nebo změny využití území na krajinný ráz, ČVUT, Praha. 22 stran.

Ostatní zdroje:

<http://www.mapy.cz>

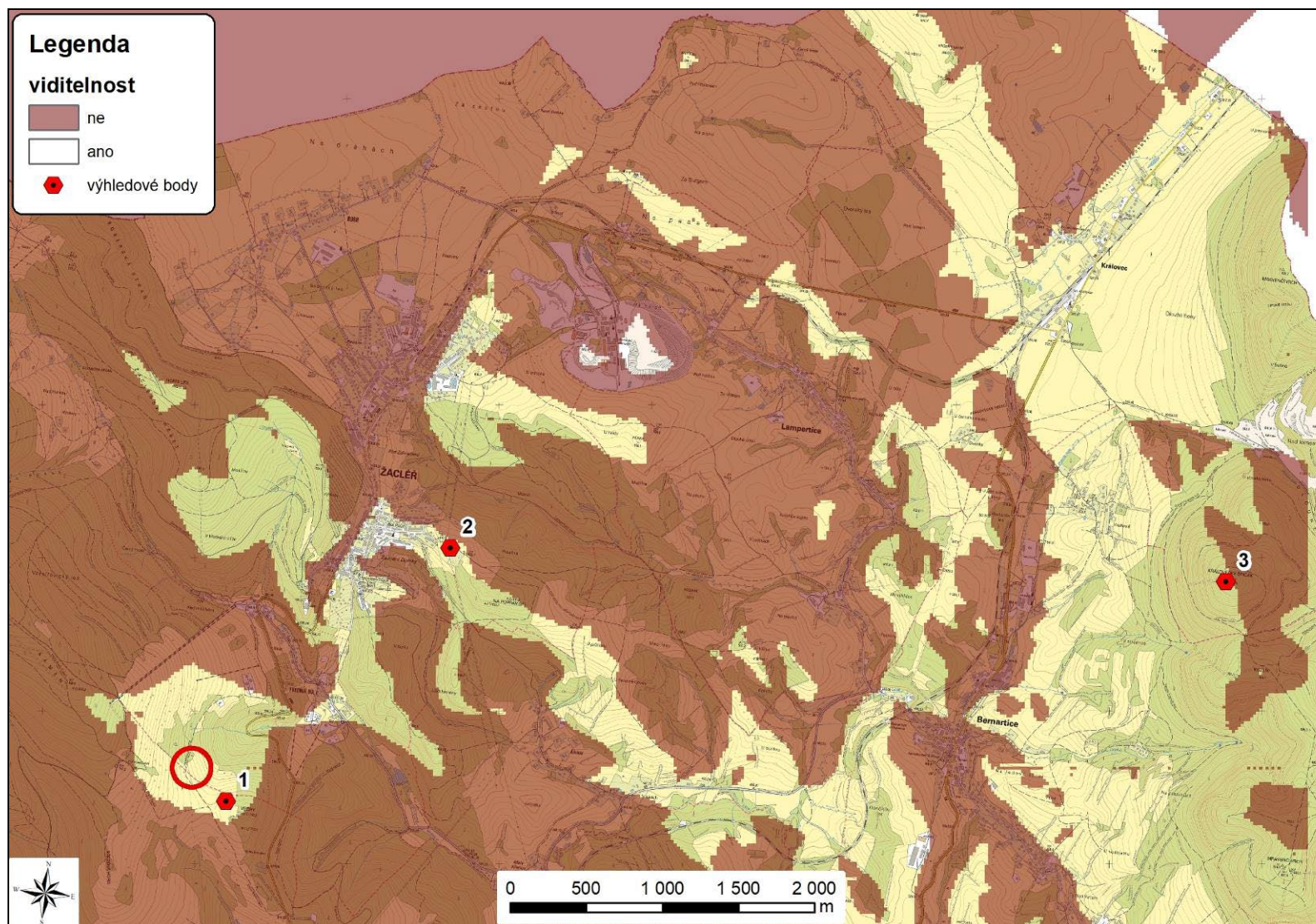
www.krnap.cz

<http://www.hory-krkonose.cz/>

<http://www.freiheit.cz>

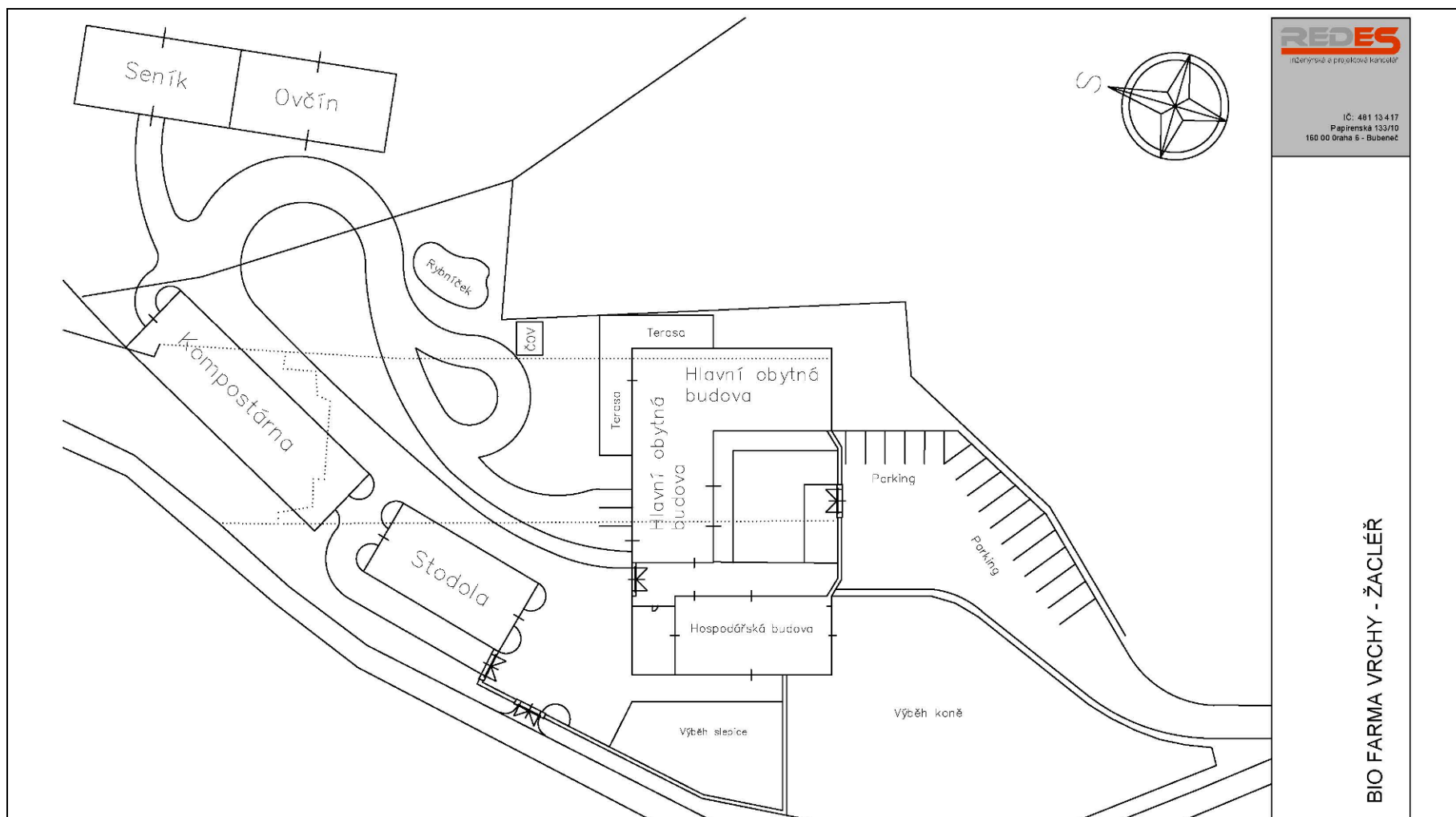
<http://geoportal.gov.cz>

Příloha č. 1: Výstup zpracované analýzy viditelnosti na podkladu topografické mapy; situace výhledových bodů

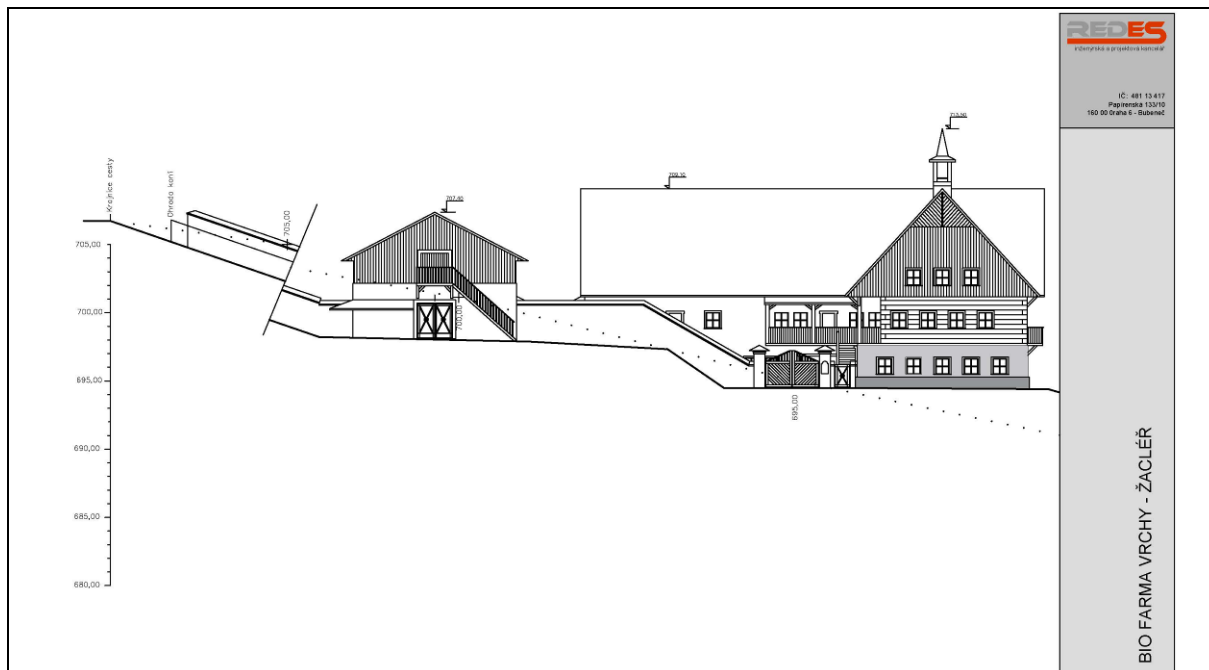
červený kruhový symbol – zájmová lokalita plánované výstavby (pozn.)

Příloha č. 2: Situace

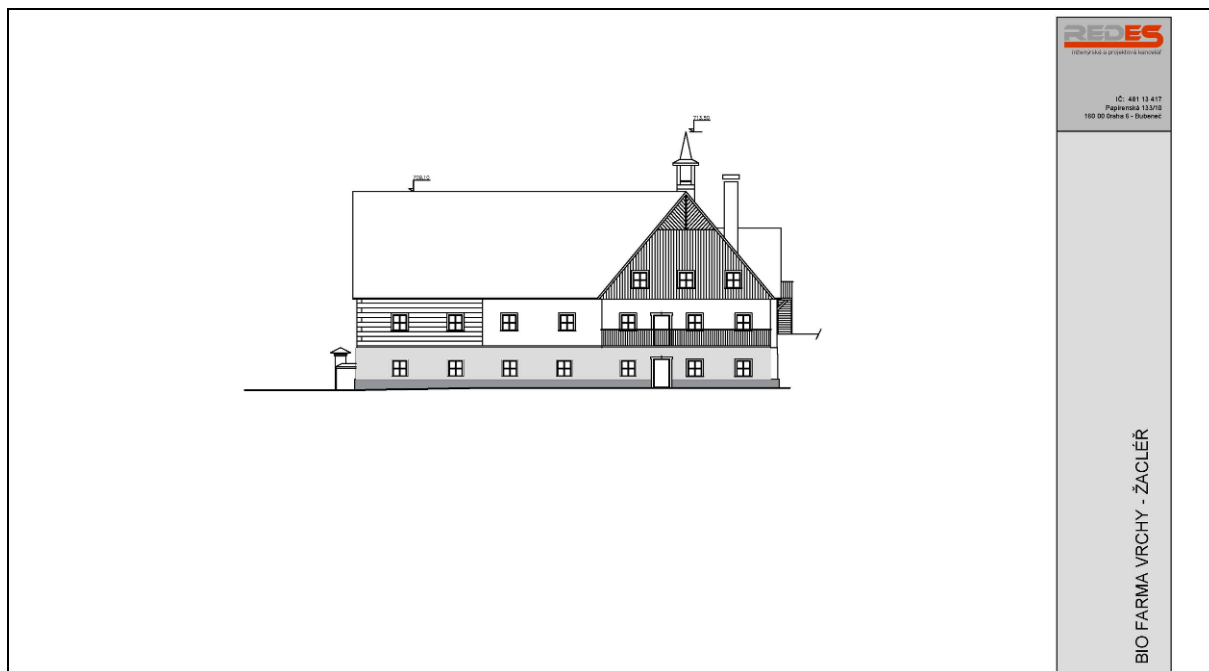

Příloha č. 3: Pohledy

pohled jižní

pohled východní

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA ARCHITEKTURY

vydává v souladu s §60 zákona č. 111/1998 Sb.

OSVĚDČENÍ

Mgr. Lukáš Klouda

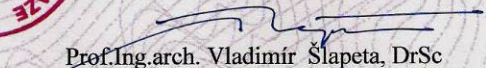
obhájil samostatnou práci a úspěšně složil závěrečnou zkoušku v kurzu
celoživotního vzdělávání

**„Hodnocení navrhovaných staveb a využití území
z hlediska zásahu do krajinného rázu“**

pořádaného v cyklu „Metody ochrany charakteru a identity kulturní krajiny“

Doc. Ing. arch. Jan Mužík, CSc.
vedoucí ústavu urbanismu

Prof. Ing. arch. Vladimír Šlapeta, DrSc.
děkan fakulty architektury

V Praze dne 14.1.2005